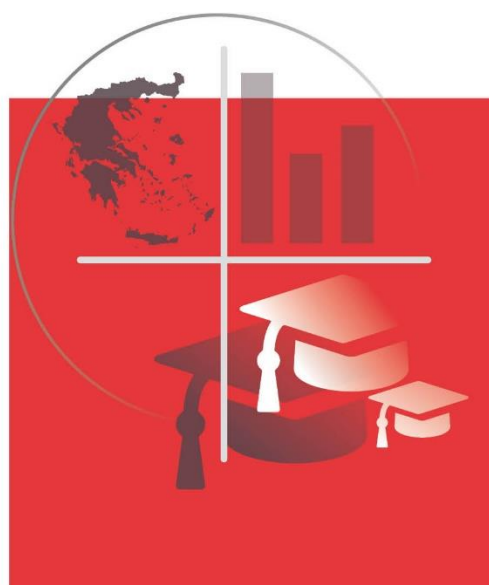

Στατιστικά στοιχεία για τους
διδάκτορες που αποφοίτησαν
από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2024

Στατιστικά στοιχεία για τους
διδάκτορες που αποφοίτησαν
από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2024

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Η έκδοση αυτή παρουσιάζει τα στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2024. Τα δεδομένα αντλούνται από την αίτηση και το συνοδευτικό ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για την ένταξη των νέων διδασκόντων στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ).

Η ανάλυση των δεδομένων και η παραγωγή των δεικτών υλοποιείται από το Τμήμα Παραγωγής Στατιστικών.

Προτεινόμενος τρόπος αναφοράς

ΕΚΤ (2025), Στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2024, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Copyright © 2025 Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου

δ: Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο, τ: 210 2204900, e: ekt@ekt.gr, www.ekt.gr

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Η έκδοση διατίθεται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://metrics.ekt.gr/>

ISSN: 2654-1238

Περιεχόμενα

Ενότητα 1 Σύνοψη βασικών συμπερασμάτων	5
Ενότητα 2 Αριθμός νέων διδακτόρων από ελληνικά ΑΕΙ	11
Ενότητα 3 Προφίλ νέων διδακτόρων	19
Ενότητα 4 Η πορεία προς τις διδακτορικές σπουδές (σπουδές σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο)	25
Ενότητα 5 Η περίοδος των διδακτορικών σπουδών	27
Ενότητα 6 Επιστημονική εξειδίκευση νέων διδακτόρων και αντικείμενο διδακτορικής έρευνας	36
Ενότητα 7 Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτορική έρευνα	43
Ενότητα 8 Επαγγελματική απασχόληση και μελλοντικοί στόχοι νέων διδακτόρων	50
Μεθοδολογικές σημειώσεις	55

Ενότητα 1

Σύνοψη βασικών συμπερασμάτων

Εισαγωγή

Η ετήσια εθνική στατιστική έρευνα για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου από ελληνικά ΑΕΙ διενεργείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) ως η αρμόδια Εθνική Στατιστική Αρχή, αποτελώντας μέρος των επίσημων στατιστικών που παράγει το ΕΚΤ. Οι νέοι διδάκτορες καλούνται να συμπληρώσουν σχετικό ερωτηματολόγιο¹, παράλληλα με την κατάθεση της διατριβής τους στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) του ΕΚΤ.

Σε αυτό το πλαίσιο, τα δεδομένα αντλούνται από την αίτηση ένταξης και το συνοδευτικό ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο των νέων διδασκόντων στο ΕΑΔΔ, και η έρευνα είναι απογραφική. Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται, ανά έτος, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://metrics.ekt.gr/phd-holders>. Η παρούσα έκδοση παραθέτει τα δεδομένα για όσους αναγορεύθηκαν διδάκτορες από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2024.

Ως προς το ΕΑΔΔ αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκέντρωση των διδακτορικών διατριβών και η δημιουργία του ξεκίνησε το 1985 όταν δια νόμου (άρθρο 70, παρ. 15 του Ν. 1566/1985) ανατέθηκε στο ΕΚΤ η ευθύνη για τη δημιουργία και την τήρησή του.

Εισαγωγικά αναφέρεται, ότι οι σπουδές διδακτορικού επιπέδου (ISCED8) συνεπάγονται την εκπόνηση πρωτότυπης διατριβής, συνήθως μετά την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος (ISCED7), και η διατριβή αποτελεί εξ ορισμού ερευνητική δραστηριότητα. Σύμφωνα με το πλαίσιο που διέπει τις συγκεκριμένες σπουδές, ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης για απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος είναι έξι (6) εξάμηνα και στις περισσότερες περιπτώσεις ορίζεται μέγιστος συνολικός χρόνος απόκτησης διδακτορικού διπλώματος από τον κανονισμό μεταπτυχιακών/διδακτορικών σπουδών του οικείου ιδρύματος ή τμήματος.

Η δομή της έκδοσης είναι η ακόλουθη: στην ενότητα 2 αποτυπώνεται ο αριθμός και η κατανομή των νέων διδασκόντων ανά ΑΕΙ, η ενότητα 3 είναι αφιερωμένη στο προφίλ των νέων διδασκόντων (δημογραφικά στοιχεία), στην ενότητα 4 παρατίθενται στοιχεία για τους προηγούμενους ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών (πορεία προς τις διδακτορικές σπουδές), ενώ στην ενότητα 5 αναλύονται δεδομένα ως προς τη χρηματοδότηση των διδακτορικών σπουδών, τη διάρκειά τους και τη διεθνή κινητικότητα κατά την περίοδο των διδακτορικών σπουδών. Η ενότητα 6 επικεντρώνεται στην επιστημονική εξειδίκευση των νέων διδασκόντων και το ερευνητικό έργο τους κατά τη διάρκεια των διδακτορικών σπουδών, η ενότητα 7 διερευνά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτορική έρευνα και η ενότητα 8 αποτυπώνει την επαγγελματική απασχόληση των νέων διδασκόντων κατά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών τους, τους μελλοντικούς τους στόχους καθώς και την πιθανότητα μελλοντικής εγκατάστασής τους στο εξωτερικό.

¹ Το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου σε doc είναι διαθέσιμο εδώ: https://metrics.ekt.gr/sites/metrics-ekt/files/questionnaires-pdf/2024/PhDStatistics_Questionnaire_2023.pdf.pdf

Αριθμός και προφίλ νέων διδασκόντων

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία κατάθεσης διατριβών στο ΕΑΔΔ, το 2024 αναγορεύθηκαν 2.042 νέοι διδάκτορες από ελληνικά ΑΕΙ.

Όσον αφορά την κατανομή των νέων διδασκόντων που αναγορεύθηκαν από ελληνικά ΑΕΙ κατά το έτος 2024, οι περισσότερες διδακτορικές διατριβές εκπονήθηκαν στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 415 και 305 αντίστοιχα. Ακολουθούν το Πανεπιστήμιο Πατρών (179 διατριβές), το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (145), το Πανεπιστήμιο Κρήτης (118), το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (108) και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (107).

Σε ό,τι αφορά την κατανομή ανά φύλο των νέων διδασκόντων, οι άνδρες υπερτερούν ελάχιστα των γυναικών, με ποσοστό 51,8% έναντι 48,2%. Ακόμα, οι περισσότεροι από τους νέους διδάκτορες του 2024 ανήκουν στις ηλικιακές ομάδες 25-34 ετών (39,8%) και 35-44 ετών (34,2%), είναι άγαμοι (54,4%) και δεν έχουν παιδιά (60,9%). Η μεγάλη πλειονότητα των νέων διδασκόντων (94,5%) απέκτησαν τον πρώτο ακαδημαϊκό τους τίτλο (βασικό τίτλο σπουδών, πτυχίο) από ελληνικό ίδρυμα ενώ ποσοστό 86,3% έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

Το 2024 αναγορεύθηκαν 2.042 νέοι διδάκτορες σε ελληνικά ΑΕΙ

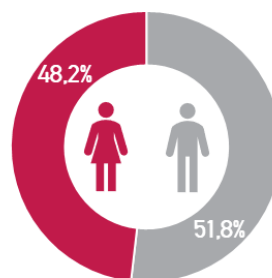
ΑΕΙ εκπόνησης διδακτορικού

86,3%
των νέων διδασκόντων
έχει μεταπτυχιακό
τίτλο σπουδών

94,5%
των νέων διδασκόντων απέκτησαν
το πτυχίο τους από ελληνικό ίδρυμα

54,4%
των νέων διδασκόντων
είναι άγαμοι και
60,9%
δεν έχουν παιδιά

39,8%
των νέων διδασκόντων
ανήκει στην ηλικιακή
ομάδα 25-34 ετών και
34,2%
στην ηλικιακή
ομάδα 35-44 ετών

Η περίοδος των διδακτορικών σπουδών

Το προσωπικό ενδιαφέρον για την πραγματοποίηση διδακτορικής έρευνας ήταν ο κυριότερος λόγος για την εκπόνηση διατριβής (57,1%). Άλλοι λόγοι ήταν η προοπτική να ακολουθήσουν οι νέοι διδάκτορες ακαδημαϊκή σταδιοδρομία (21,6%) και η πρόσβαση σε καλύτερες επαγγελματικές ευκαιρίες (19,1%).

Οι νέοι διδάκτορες του 2024 χρηματοδοτήθηκαν για την εκπόνηση της διδακτορικής τους διατριβής σε ποσοστό 38,5%, ποσοστό μειωμένο κατά 12,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2023 (50,9%)

Η κύρια πηγή χρηματοδότησης των υποψηφίων διδακτόρων ήταν οι υποτροφίες (47,4%), ποσοστό μειωμένο σε σχέση με το 2023 (64,0%). Ακολουθεί με ποσοστό 30,4% η απασχόληση σε ερευνητικά έργα που σχετίζονται με τη διατριβή. Η πλειονότητα της χρηματοδότησης προήλθε από εθνικούς πόρους (ΙΚΥ, ΕΛΙΔΕΚ, ΕΣΠΑ).

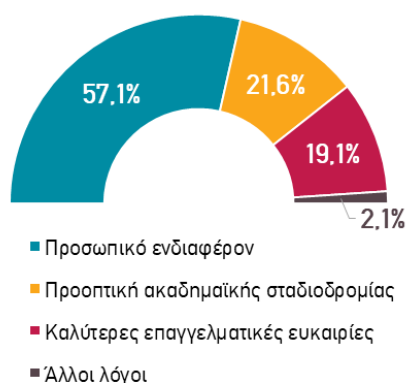
Για όσους δεν έλαβαν χρηματοδότηση, κύρια πηγή κάλυψης δαπανών αποτέλεσε η μισθωτή απασχόληση, κυρίως σε μόνιμες (55,8%) ή προσωρινές θέσεις (11,7%), κυρίως σε δημόσιους φορείς (67,8%) και, σε μικρότερο βαθμό, σε επιχειρήσεις (17,5%).

Υψηλά ποσοστά χρηματοδότησης έχουν όσοι εκπόνησαν τη διδακτορική τους διατριβή στις Φυσικές Επιστήμες (61,6%), τις Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογία (63,5%) και τις Γεωπονικές Επιστήμες και Κτηνιατρική (46,3%). Πιο χαμηλά είναι τα ποσοστά χρηματοδότησης στην Ιατρική και Επιστήμες Υγείας (24,1%), τις Κοινωνικές Επιστήμες (16,5%) και τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (26,1%).

Η πλειονότητα των διδακτόρων ολοκληρώνει τις διδακτορικές σπουδές σε τέσσερα έως έξι έτη: 18,7% σε τέσσερα, 20,2% σε πέντε και 14,0% σε έξι. Σημαντικό ποσοστό αποτελούν και όσοι χρειάστηκαν πάνω από 9 έτη (12,2%).

Η περίοδος των διδακτορικών σπουδών

Λόγοι για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

Χρηματοδότηση των διδακτορικών σπουδών

- **65,0%** ετήσιο εισόδημα < 15.000 €
- **38,5%** έλαβαν χρηματοδότηση για τις διδακτορικές τους σπουδές - **Μείωση** 12,4 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με το 2023
- Από όσους έλαβαν χρηματοδότηση
 - **47,4%** έλαβαν υποτροφία
 - **30,4%** συμμετείχαν σε ερευνητικό έργο σχετικό με τη διδακτορική έρευνα
- Σε «Φυσικές Επιστήμες» και «Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία» τα μεγαλύτερα ποσοστά χρηματοδότησης

Διάρκεια διδακτορικών σπουδών

Επιστημονικά πεδία διδακτορικών διατριβών και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων

Όσον αφορά τα επιστημονικά πεδία με βάση το αντικείμενο της διδακτορικής έρευνας, κατά Frascati, οι περισσότερες διατριβές εντάσσονται στο πεδίο της Ιατρικής & Επιστημών Υγείας (25,3%) ενώ ακολουθούν οι Κοινωνικές Επιστήμες (23,8%), οι Φυσικές Επιστήμες (23,7%), οι Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία (18,1%), οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες (15,1%), και οι Γεωπονικές Επιστήμες & Κτηνιατρική (3,4%)

Οι 10 κορυφαίες επιστημονικές περιοχές κατά αριθμό διδακτορικών διατριβών το 2024 είναι οι ακόλουθες: Κλινική Ιατρική (227 διατριβές), Επιστήμες Υγείας (192), Εκπαίδευση (153), Οικονομικά και Επιχειρήσεις (146), Επιστήμες Ηλεκτρολόγου, Ηλεκτρονικού, Μηχανικού ΗΥ (120), Επιστήμη Η/Υ & Πληροφορική (101), Βιολογία (101), Φυσική (96), Χημεία (88) και Γλώσσα & Λογοτεχνία (81).

Οι άνδρες υπερτερούν στα πεδία των Επιστημών Μηχανικού και Τεχνολογία και των Φυσικών Επιστημών (70,7% και 57,6%, αντίστοιχα). Στα υπόλοιπα πεδία καταγράφεται σχετική υπεροχή των γυναικών.

Όσον αφορά τις επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική έρευνα των νέων διδασκόντων, η δημοσίευση σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό (56,3%), η δημοσίευση ανοικτής πρόσβασης σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό (54,5%) και η συμμετοχή σε διεθνές συνέδριο (53,4%), αποτελούν τις κυριότερες επιλογές των νέων διδασκόντων του 2024.

Επιστημονικά πεδία διδακτορικών διατριβών

Κορυφαίες 10 επιστημονικές περιοχές κατά αριθμό διδακτορικών διατριβών

Δημοσιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων

56,3% των νέων διδασκόντων επιλέγει να δημοσιεύσει σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά

54,5% των νέων διδασκόντων επιλέγει δημοσίευση ανοικτής πρόσβασης σε διεθνή περιοδικά

53,4% των νέων διδασκόντων επιλέγει να συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια

Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτορική έρευνα

Η χρήση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών είναι εκτεταμένη σε όλα τα στάδια της διδακτορικής έρευνας. Σε ποσοστό 98,4%, οι νέοι διδάκτορες χρησιμοποιούν διαδικτυακές πλατφόρμες και άλλα συναφή ψηφιακά εργαλεία για τη βιβλιογραφική αναζήτηση και την πρόσβαση σε πληροφορίες, 79,9% για την ανάλυση δεδομένων και 78,8% για τη δημοσίευση των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων.

Για τις ανάγκες της διδακτορικής τους έρευνας, οι νέοι διδάκτορες αξιοποίησαν σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής. Συγκεκριμένα, 26,5% χρησιμοποίησαν ή ανέπτυξαν μεθόδους εξόρυξης γνώσης και μηχανικής μάθησης (data mining & machine learning), 17,7% αξιοποίησαν δεδομένα μεγάλης κλίμακας (Big Data), 11,9% ασχολήθηκαν με το Internet of Things, 8,4% με συμμετοχικά δίκτυα και 7,9% με τη ρομποτική. Η πλειονότητα (75,5%) βασίστηκε σε βάσεις δεδομένων διαχειρίσιμες με συμβατικά εργαλεία (π.χ. Excel, SPSS). Την περίοδο 2021–2024, οι εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης και τα Big Data σημείωσαν αύξηση, ενώ οι υπόλοιπες τεχνολογίες διατήρησαν σταθερή χρήση.

Σε ποσοστό 59,4%, η έρευνα των νέων διδακτόρων οδηγεί στη δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων ή/και την ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού. Το 38,4% των νέων διδακτόρων απάντησε ότι στις επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική τους έρευνα περιλαμβάνεται η δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων, το 5,3% η ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού ενώ για το 15,8% οι επιστημονικές εκροές συμπεριλαμβάνουν τόσο δεδομένα, όσο και ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού.

Η πλειονότητα των νέων διδακτόρων (ποσοστό 75%) χρησιμοποίησε το διαδίκτυο για τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Από αυτούς, το 57,6% απάντησε ότι η διάχυση έγινε μέσα από εξειδικευμένο ακαδημαϊκό προφίλ ή ιστοσελίδα επιστημονικής δικτύωσης (π.χ. Academia, ORCID κ.λπ.), 42,6% αξιοποίησε για αυτό τον σκοπό μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, X, LinkedIn κ.λπ.), και 28,8% έκανε χρήση της ιστοσελίδας του πανεπιστημίου ή του φορέα στον οποίο εργάζεται.

Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτορική έρευνα

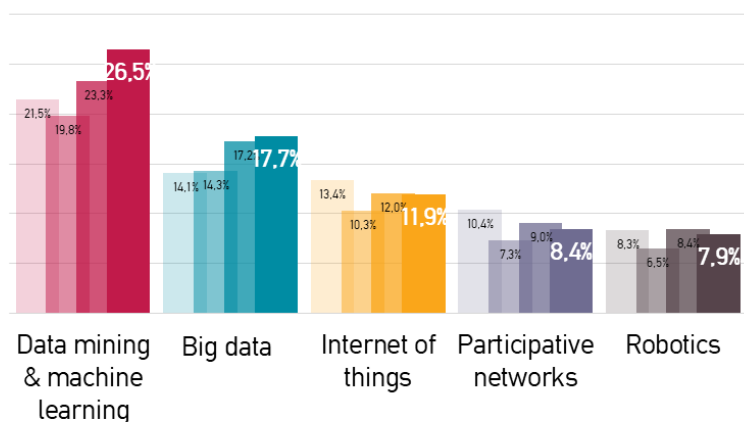

98,4 % χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες για τη βιβλιογραφική αναζήτηση και την πρόσβαση σε άλλες πηγές για την έρευνά τους

59,4% των διδακτορικών διατριβών οδηγούν στη δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων ή/και την ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού

Ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής στη διδακτορική έρευνα (2021–2024)

Επαγγελματική απασχόληση και μελλοντικοί στόχοι νέων διδασκόντων

Κατά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών τους, οι νέοι διδάκτορες σε ποσοστό 83,5% εργάζονται. Οι περισσότεροι διατηρούν τη θέση που κατείχαν πριν την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών (64,4%). Ποσοστό 13,1% δεν εργάζεται και αναζητά θέση εργασίας.

Όσον αφορά την προοπτική εγκατάστασης των νέων διδασκόντων στο εξωτερικό, η μεγάλη πλειονότητα (85,2%) δεν σκοπεύει να φύγει στο άμεσο μέλλον από τη χώρα.

Οι περισσότεροι από όσους σκοπεύουν να εγκατασταθούν στο άμεσο μέλλον μόνιμα στο εξωτερικό προέρχονται από τις Φυσικές Επιστήμες (35,1%), ενώ ακολουθούν όσοι εξειδικεύονται στην Ιατρική και στις Επιστήμες Υγείας (24,5%) και όσοι προέρχονται από τις Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογία (20,9%).

Η συνέχιση της ερευνητικής δραστηριότητας φαίνεται ότι αποτελεί τον βασικό λόγο για την προοπτική μόνιμης εγκατάστασης των νέων διδασκόντων εκτός χώρας (35,4%), ενώ έπεται η επαγγελματική απασχόληση σε οποιοδήποτε είδος θέσης εργασίας, εκτός έρευνας (26,7%) και η ακαδημαϊκή σταδιοδρομία (25,3%).

Απασχόληση νέων διδασκόντων κατά την αναγόρευσή τους

83,5% των νέων διδασκόντων **εργάζεται** ενώ το **64,4%** διατηρεί τη θέση εργασίας που κατείχε πριν την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών

13,1% των νέων διδασκόντων **δεν εργάζεται** και αναζητά θέση εργασίας

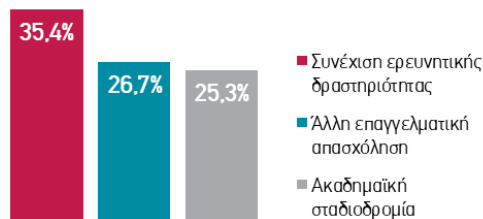
85,2% των νέων διδασκόντων σκοπεύουν να **παραμείνουν στην Ελλάδα**

Προοπτική μόνιμης εγκατάστασης νέων διδασκόντων εκτός χώρας

Επιστημονικά πεδία στα οποία ανήκουν οι περισσότεροι νέοι διδάκτορες που σκοπεύουν εγκατασταθούν μόνιμα στο εξωτερικό

Στόχοι όσων σκοπεύουν να εγκατασταθούν στο εξωτερικό

Ενότητα 2

Αριθμός νέων διδασκτόρων από ελληνικά ΑΕΙ

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται γενικά, εισαγωγικά στοιχεία για τον αριθμό και την κατανομή των νέων διδασκτόρων ανά ΑΕΙ και Σχολή.

Τα βασικότερα συμπεράσματα είναι τα εξής:

Ο αριθμός των νέων διδασκτόρων από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2024 ανήλθε σε 2.042, μειωμένος σε σχέση με το 2023 (2.387).

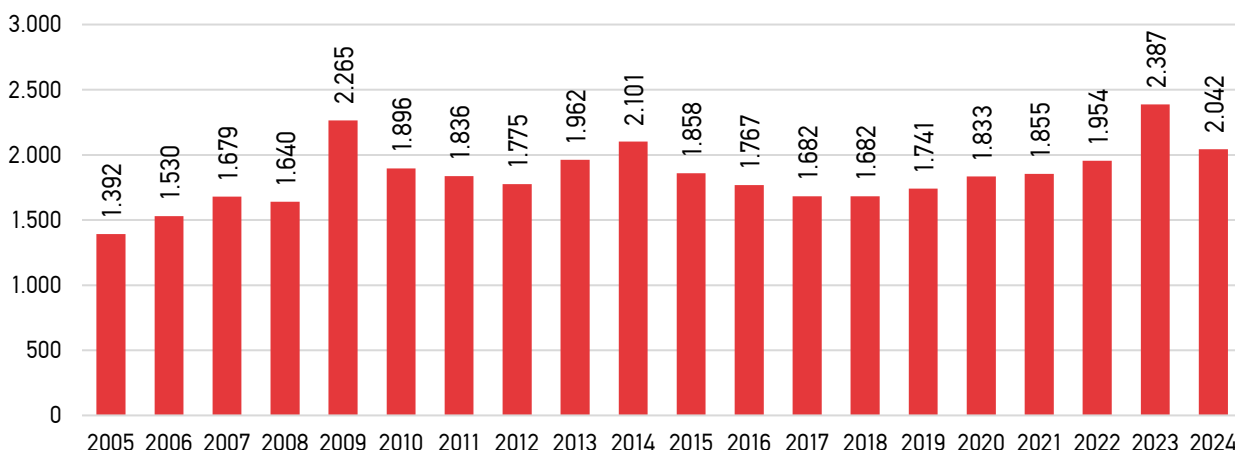
Οι περισσότερες διδακτορικές διατριβές εκπονήθηκαν στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (415 διατριβές), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (305), το Πανεπιστήμιο Πατρών (179), το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (145), το Πανεπιστήμιο Κρήτης (118), το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (108) και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (107).

Το μεγαλύτερο μέρος των διδακτορικών διατριβών εκπονήθηκε σε ιδρύματα που εδρεύουν, κατά σειρά, στις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Κρήτης, Θεσσαλίας και Ηπείρου.

Αριθμός νέων διδασκτόρων

Σύμφωνα με τα στοιχεία κατάθεσης διατριβών στο ΕΑΔΔ, 2.042 επιστήμονες υποστήριξαν το 2024 τη διδακτορική τους έρευνα σε ελληνικά ΑΕΙ. Η εξέλιξη του αριθμού των αναγορεύσεων νέων διδασκτόρων από ελληνικά ΑΕΙ την περίοδο 2005-2024 αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 1².

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: Αριθμός νέων διδασκτόρων που κατέθεσαν τη διατριβή τους στο ΕΑΔΔ, 2005-2024

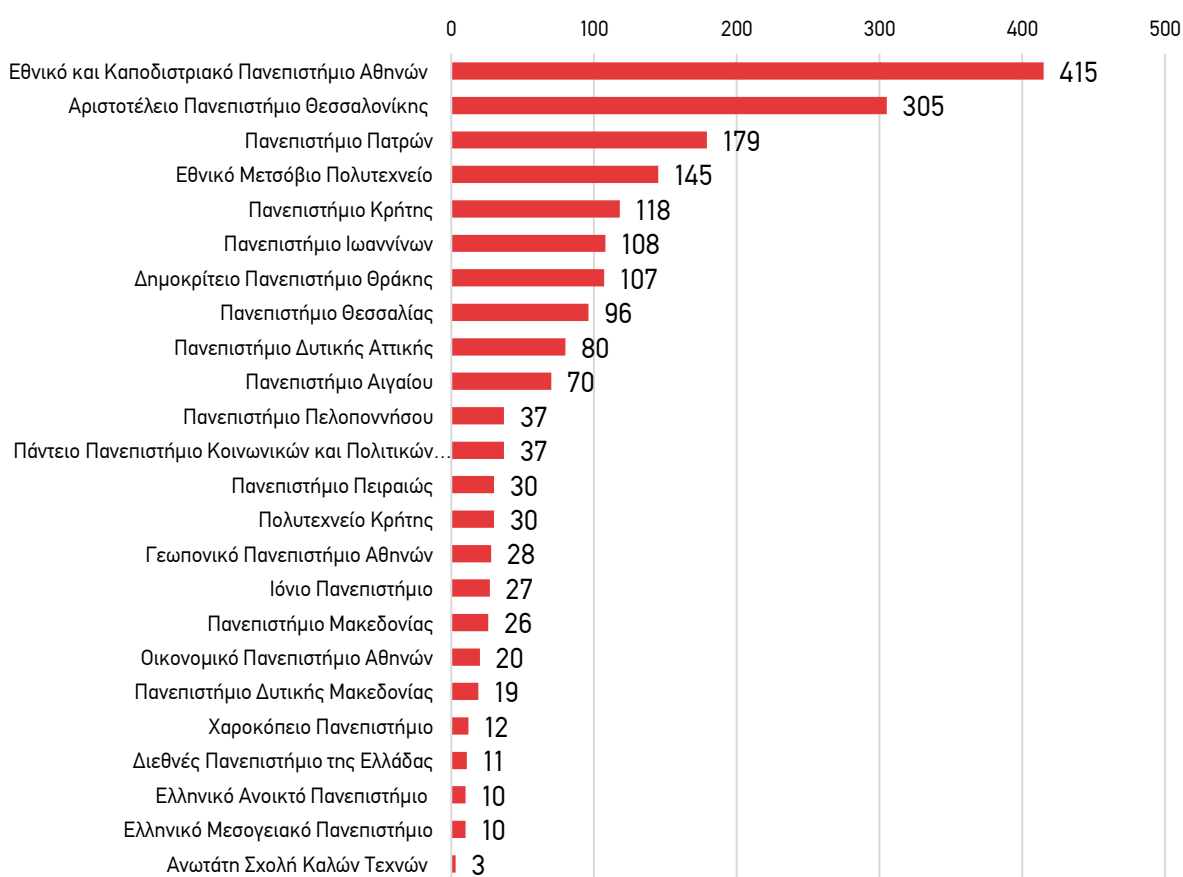

² Πιθανές διαφορές στον συνολικό αριθμό των νέων διδασκτόρων που αναφέρονται στα προηγούμενα έτη και τις προηγούμενες εκδόσεις του ΕΚΤ προκύπτουν λόγω της καθυστερημένης καταχώρησης ορισμένων διατριβών στο ΕΑΔΔ.

Κατανομή νέων διδασκόντων ανά ΑΕΙ, Σχολή και Περιφέρεια

Στο Διάγραμμα 2 αποτυπώνεται ο αριθμός των νέων διδασκόντων του 2024, ανά ίδρυμα³. Σύμφωνα με τα στοιχεία, στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης εκπονήθηκαν οι περισσότερες διδακτορικές διατριβές, 415 και 305, αντίστοιχα. Ακολουθούν το Πανεπιστήμιο Πατρών (179 διατριβές), το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (145), το Πανεπιστήμιο Κρήτης (118), το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (108) και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (107).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Αριθμός νέων διδασκόντων, ανά ίδρυμα εκπόνησης της διατριβής, 2024

³ Τα διαθέσιμα στοιχεία ανά ίδρυμα και Σχολή αφορούν 1.923 διατριβές που αντιστοιχούν στο 94% του πλήθους των νέων διδασκόντων για το έτος 2024.

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνεται η κατανομή των διδακτορικών διατριβών ανά Ίδρυμα και Σχολή, σε απόλυτους αριθμούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Κατανομή νέων διδασκτόρων, ανά Ίδρυμα και Σχολή εκπόνησης της διατριβής τους, 2024

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	Σχολή Καλών Τεχνών	2
	Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης	1
	Σύνολο	3
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Σχολή Επιστημών Υγείας	65
	Σχολή Θετικών Επιστημών	62
	Σχολή Πολυτεχνική	58
	Σχολή Φιλοσοφική	40
	Σχολή Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος	21
	Σχολή Θεολογική	18
	Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	11
	Σχολή Παιδαγωγική	8
	Σχολή Νομικών Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών	7
	Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών	7
	Σχολή Επιστημών Υγείας	3
	Σχολή Καλών Τεχνών	3
	Δεν προσδιορίζεται	2
	Σύνολο	305
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	Σχολή Επιστημών των Φυτών	10
	Σχολή Επιστημών Τροφίμων και Διατροφής	7
	Σχολή Εφαρμοσμένης Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας	3
	Σχολή Εφαρμοσμένων Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών	3
	Σχολή Περιβάλλοντος και Γεωργικής Μηχανικής	3
	Σχολή Τροφίμων Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης	2
	Σύνολο	28
ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Σχολή Επιστήμης και Τεχνολογίας	4
	Σχολή Επιστημών Υγείας	3
	Σχολή Αθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών	1
	Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών	1
	Σχολή Μηχανικών	1
	Σχολή Οικονομίας και Διοίκησης	1
	Σύνολο	11
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	Σχολή Πολυτεχνική	36
	Σχολή Επιστημών Υγείας	32
	Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	9
	Σχολή Νομική	7
	Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας	6
	Σχολή Κοινωνικών, Πολιτικών & Οικονομικών Επιστημών	6

	Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών	4
	Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού	2
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	2
	Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού και Εργοθεραπείας	1
	Σχολή Θετικών Επιστημών	1
	Δεν προσδιορίζεται	1
	Σύνολο	107
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	Σχολή Επιστημών Υγείας	182
	Σχολή Φιλοσοφική	75
	Σχολή Θετικών Επιστημών	64
	Σχολή Νομικής	24
	Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών	23
	Σχολή Θεολογική	12
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	10
	Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	7
	Γενικό Τμήμα	6
	Σχολή Επιστημών Υγείας	2
	Σχολή Αγροτικής Ανάπτυξης, Διατροφής και Αειφορίας	1
	Δεν προσδιορίζεται	9
	Σύνολο	415
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	42
	Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών	25
	Σχολή Χημικών Μηχανικών	18
	Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	16
	Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών	16
	Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής	11
	Σχολή Πολιτικών Μηχανικών	9
	Σχολή Μεταλλειολόγων-Μεταλλουργών Μηχανικών	4
	Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών	2
	Δεν προσδιορίζεται	2
	Σύνολο	145
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών	5
	Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας	3
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	2
	Σύνολο	10
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Επιστημών Υγείας	4
	Σχολή Μηχανικών	4
	Σχολή Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας	2
	Σύνολο	10
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής	10
	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών	8

	Σχολή Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνών	5
	Σχολή Ιστορίας και Μετάφρασης - Διερμηνείας	2
	Σχολή Περιβάλλοντος	2
	Σύνολο	27
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων	12
	Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας της Πληροφορίας	5
	Σχολή Οικονομικών Επιστημών	2
	Τμήμα Στατιστικής	1
	Σύνολο	20
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών	18
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	18
	Σχολή Πολυτεχνική	12
	Σχολή Περιβάλλοντος	11
	Σχολή Επιστημών της Διοίκησης	8
	Σχολή Θετικών Επιστημών	3
	Σύνολο	70
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Σχολή Επιστημών Υγείας & Πρόνοιας	26
	Σχολή Μηχανικών	19
	Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών	18
	Σχολή Επιστημών Τροφίμων	8
	Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών & Πολιτισμού	5
	Σχολή Δημόσιας Υγείας	4
	Σύνολο	80
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	6
	Σχολή Οικονομικών Επιστημών	5
	Σχολή Πολυτεχνική	5
	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	1
	Σχολή Επιστημών Υγείας	1
	Σχολή Καλών Τεχνών	1
	Σύνολο	19
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Σχολή Επιστημών Υγείας	41
	Σχολή Πολυτεχνική	15
	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	10
	Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου	8
	Σχολή Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημών	7
	Σχολή Θετικών Επιστημών	6
	Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού και Διαιτολογίας	4
	Σχολή Τεχνολογίας	3
	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	2
	Σύνολο	96

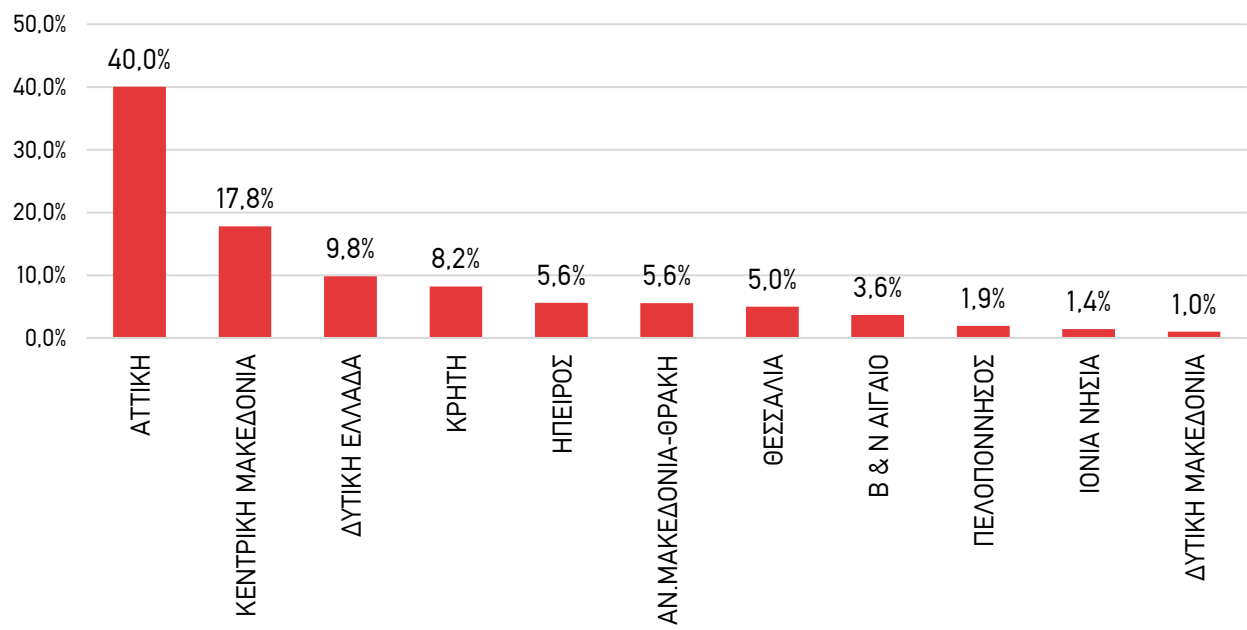
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Σχολή Επιστημών Υγείας	34
	Σχολή Θετικών Επιστημών	24
	Σχολή Φιλοσοφική	16
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	13
	Σχολή Πολυτεχνική	11
	Σχολή Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημών	4
	Σχολή Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	3
	Σχολή Καλών Τεχνών	2
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	1
	Σύνολο	108
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών	59
	Σχολή Επιστημών Υγείας	39
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	7
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	4
	Σχολή Φιλοσοφική	4
	Δεν προσδιορίζεται	5
	Σύνολο	118
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών	8
	Σχολή Επιστημών Διοίκησης Επιχειρήσεων	7
	Σχολή Επιστημών Πληροφορίας	7
	Σχολή Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών	4
	Σύνολο	26
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	Σχολή Θετικών Επιστημών	50
	Σχολή Πολυτεχνική	42
	Σχολή Επιστημών Υγείας	39
	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	23
	Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων	16
	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	4
	Σχολή Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας	1
	Δεν προσδιορίζεται	4
	Σύνολο	181
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Σχολή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	12
	Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών	10
	Σχολή Ναυτιλίας και Βιομηχανίας	3
	Σχολή Χρηματοοικονομικής και Στατιστικής	5
	Σύνολο	30
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών	12
	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών	10
	Σχολή Οικονομίας και Τεχνολογίας	6
	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής	5

	Σχολή Καλών Τεχνών	2
	Σχολή Γεωπονίας και Τροφίμων	1
	Σχολή Διοίκησης	1
	Σύνολο	37
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού	16
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	8
	Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης	7
	Σχολή Πολιτικών Επιστημών	6
	Σύνολο	37
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	14
	Σχολή Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος	12
	Σχολή Μηχανικών Ορυκτών Πόρων	2
	Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	1
	Σχολή Ηλεκτρονικών Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	1
	Σύνολο	30
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Επιστημών Υγείας & Αγωγής	4
	Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών	4
	Σχολή Ψηφιακής Τεχνολογίας	3
	Δεν προσδιορίζεται	1
	Σύνολο	12

Η κατανομή των νέων διδασκόντων ανά Περιφέρεια της χώρας, με βάση την έδρα του Πανεπιστημίου στο οποίο υποστήριξαν τη διατριβή τους οι νέοι διδάκτορες, αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 3⁴. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΑΔΔ, κατά το 2024, οι περισσότεροι από τους νέους διδάκτορες έλαβαν το διδακτορικό τους από ιδρύματα της Περιφέρειας Αττικής, ενώ ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Κρήτης, Ηπείρου, Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και Θεσσαλίας.

⁴ Οι περιφέρειες Βορείου & Νοτίου Αιγαίου παρουσιάζονται συνολικά, καθώς το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διαθέτει Σχολές και Τμήματα και στις δύο αυτές Περιφέρειες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά Περιφέρεια, 2024

Ενότητα 3

Προφίλ νέων διδασκόντων

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται στοιχεία που αφορούν το προφίλ των νέων διδασκόντων (φύλο, ηλικία, χώρα γέννησης και στοιχεία ιθαγένειας, επίπεδο εκπαίδευσης γονέων, οικογενειακή κατάσταση και στοιχεία ως προς τη διαμονή).

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

Οι άνδρες νέοι διδάκτορες υπερτερούν ελάχιστα των γυναικών με ποσοστό 51,8% έναντι 48,2%. Η συντριπτική πλειονότητα (97,3%) έχουν ελληνική ιθαγένεια.

Ηλικιακά, οι περισσότεροι διδάκτορες ανήκουν στις ηλικιακές ομάδες 25-34 ετών (39,8%) και 35-44 ετών (34,2%).

Ως προς την οικογενειακή κατάσταση των νέων διδασκόντων, η πλειονότητα είναι άγαμοι (54,4%), και δεν έχουν παιδιά (60,9%).

Στις Περιφερειακές ενότητες Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Αχαΐας διαμένουν οι περισσότεροι νέοι διδάκτορες.

Για τους περισσότερους νέους διδάκτορες, τουλάχιστον ο ένας από τους γονείς είναι κάτοχος πανεπιστημιακού πτυχίου (35,5%).

Φύλο και ηλικία

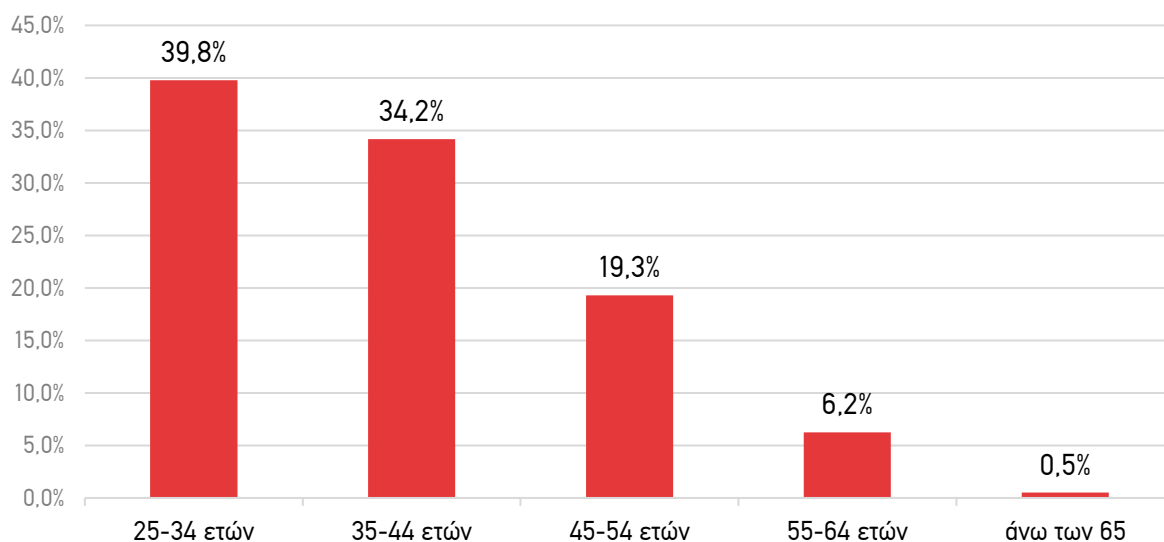
Στο Διάγραμμα 4 παρατίθενται τα μερίδια ανδρών και γυναικών μεταξύ των νέων διδασκόντων για το έτος 2024. Οι άνδρες νέοι διδάκτορες υπερτερούν ελάχιστα των γυναικών με ποσοστό 51,8% έναντι 48,2%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά φύλο, 2024

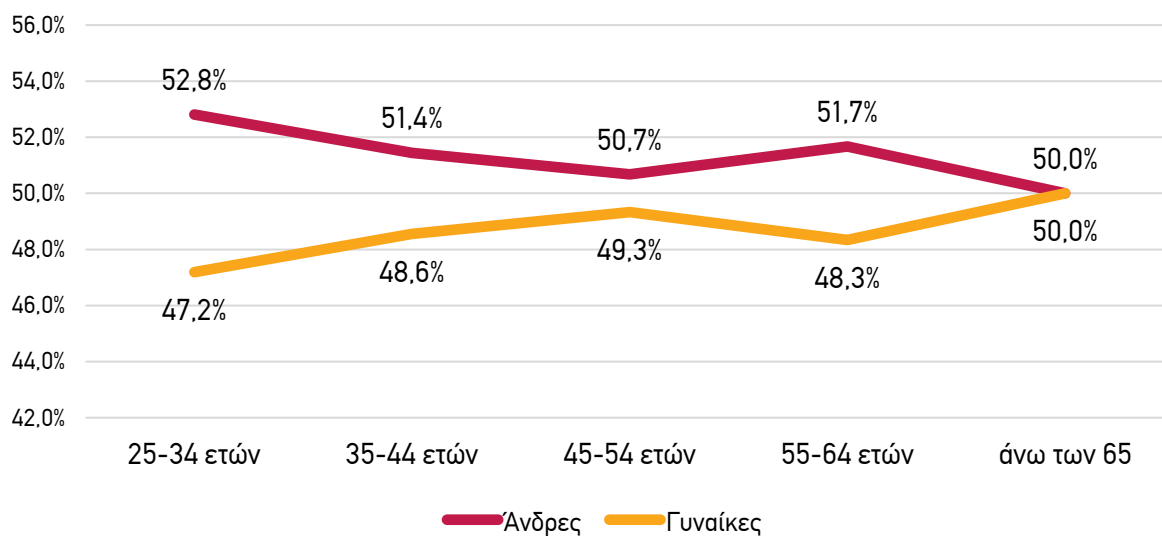
Με βάση τις αποκρίσεις που έχουν συλλεγεί από τα σχετικά ερωτηματολόγια, οι περισσότεροι από τους νέους διδάκτορες, κατά το έτος 2024, ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 25-34 ετών (39,8%), ενώ ακολουθούν με κάποια διαφορά όσοι είναι από 35 έως 44 ετών (34,2%). Συνολικά, οι δύο ηλικιακές ομάδες αποτελούν το 73,9% του συνολικού αριθμού των διδασκόντων. (Διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ανά ηλικιακή ομάδα, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Το Διάγραμμα 6 παραθέτει συνδυαστικά τα ποσοστά των φύλων σε κάθε ηλικιακή ομάδα. Σε όλες τις ηλικιακές ομάδες καταγράφεται σχετική ισορροπία μεταξύ των φύλων. Η μεγαλύτερη απόκλιση φαίνεται να υπάρχει στην κατηγορία 25-34 ετών (52,8% άνδρες έναντι 47,2% γυναίκες).

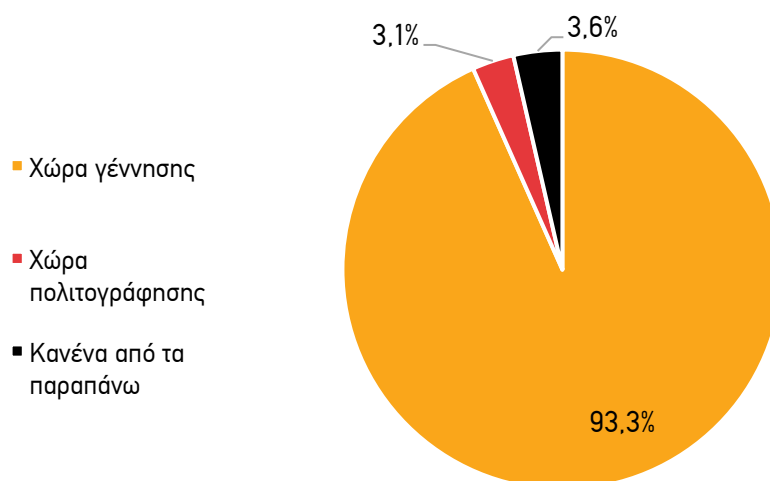
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: Ποσοστά φύλων σε κάθε ηλικιακή ομάδα, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Τόπος γέννησης, ιθαγένεια και διαμονή

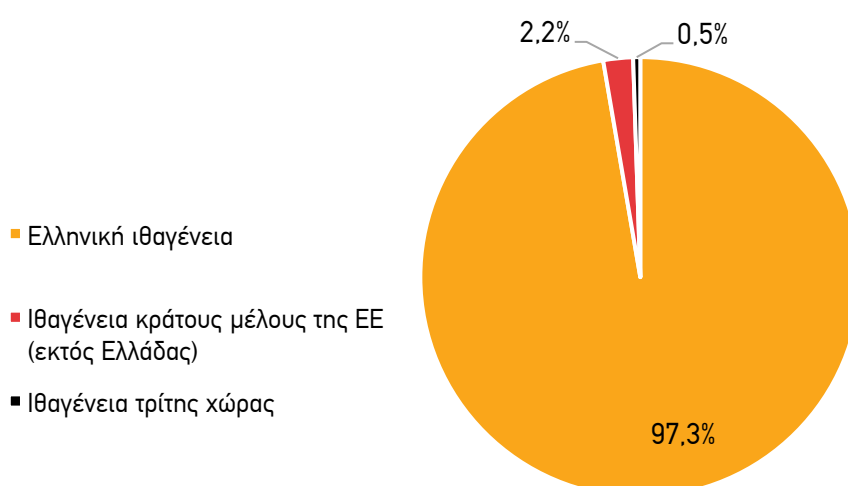
Η Ελλάδα είναι η χώρα γέννησης των νέων διδασκόντων του 2024 σε ποσοστό 93,3%. Σε ποσοστό 3,6% η Ελλάδα προσδιορίζεται ως χώρα πολιτογράφησης (Διάγραμμα 7).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά είδος σχέσης με την Ελλάδα, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

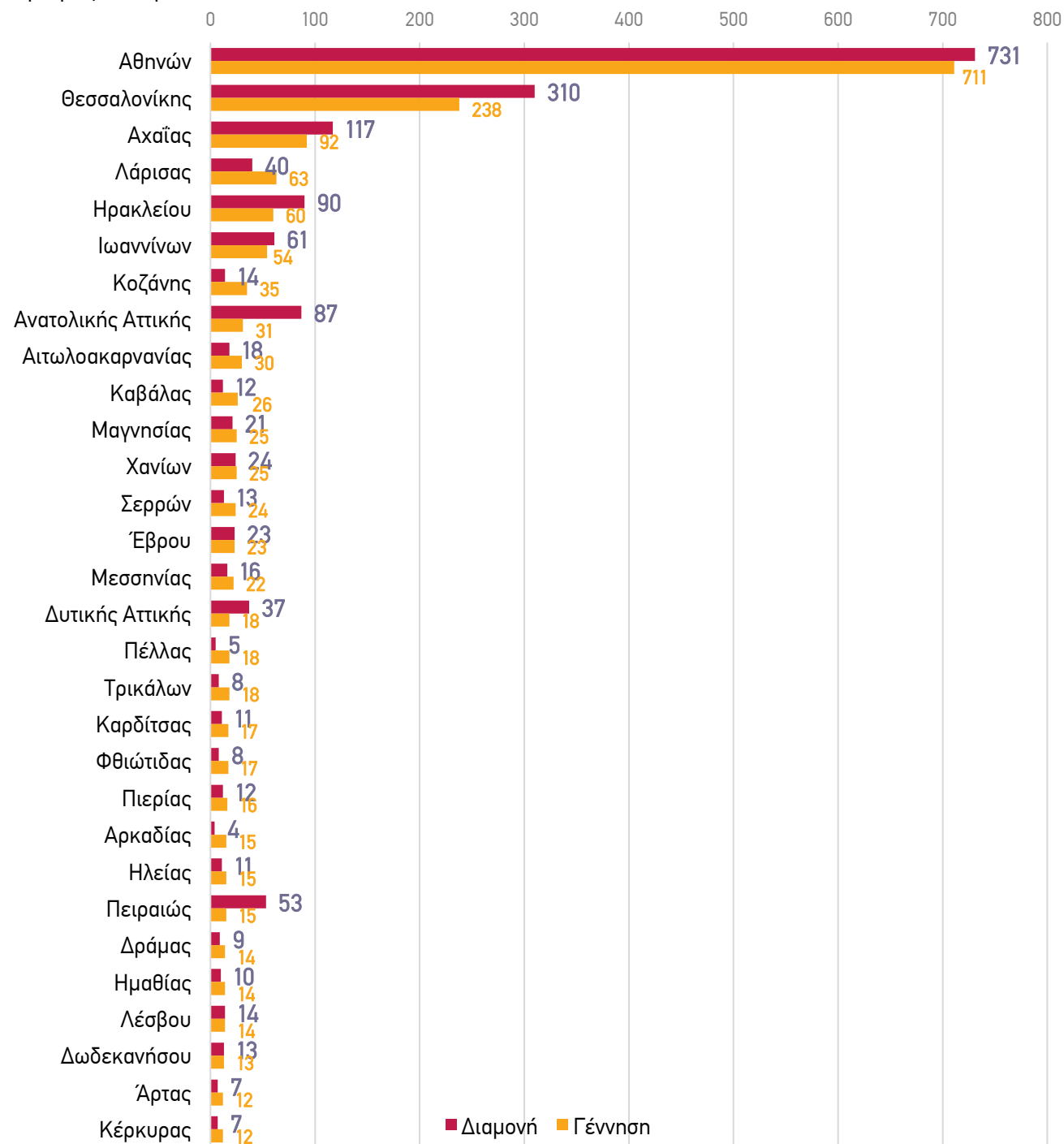
Όσον αφορά την ιθαγένεια, το 97,3% των νέων διδασκόντων έχουν ελληνική ιθαγένεια και το 2,7% μη ελληνική, που διακρίνεται σε ιθαγένεια κράτους μέλους της ΕΕ (2,2%) και τρίτης χώρας (0,5%, Διάγραμμα 8).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ανά ιθαγένεια, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Ενδιαφέρον εύρημα σχετικά με την εσωτερική μετανάστευση των νέων διδασκόντων προκύπτει από τη σύγκριση του τόπου διαμονής και γέννησης ανά περιφερειακή ενότητα (Διάγραμμα 9). Οι ενότητες όπου ο αριθμός των διαμενοντών υπερβαίνει εκείνον των γεννηθέντων προσελκύουν περισσότερο καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, ενώ στις αντίθετες περιπτώσεις παρατηρείται εκροή του.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: Αριθμός νέων διδασκόντων ανά περιφερειακή ενότητα γέννησης και διαμονής⁵, 2024 (αριθμός αποκρίσεων)

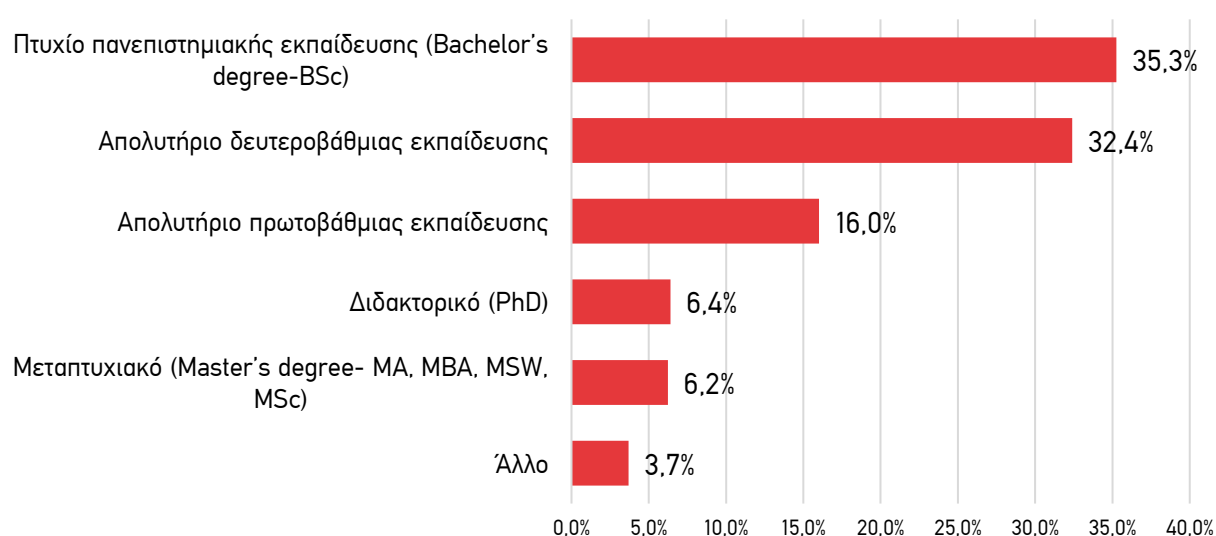
⁵ Παρουσιάζονται οι περιφερειακές ενότητες με αριθμό διδασκόντων που γεννήθηκαν εκεί μεγαλύτερο από 10.

Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων και οικογενειακή κατάσταση

Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων των νέων διδασκόντων του 2024, το Διάγραμμα 10 καταγράφει το υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης που έχει τουλάχιστον ο ένας από τους δύο γονείς τους.

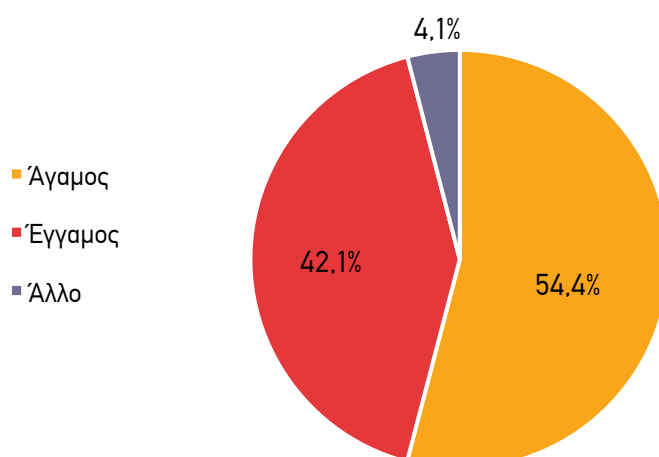
Για το 35,3% των νέων διδασκόντων, τουλάχιστον ο ένας από τους γονείς είναι κάτοχος πανεπιστημιακού πτυχίου, ενώ για το 6,4% και το 6,2% είναι κάτοχος διδακτορικού και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου, αντίστοιχα (Διάγραμμα 10).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

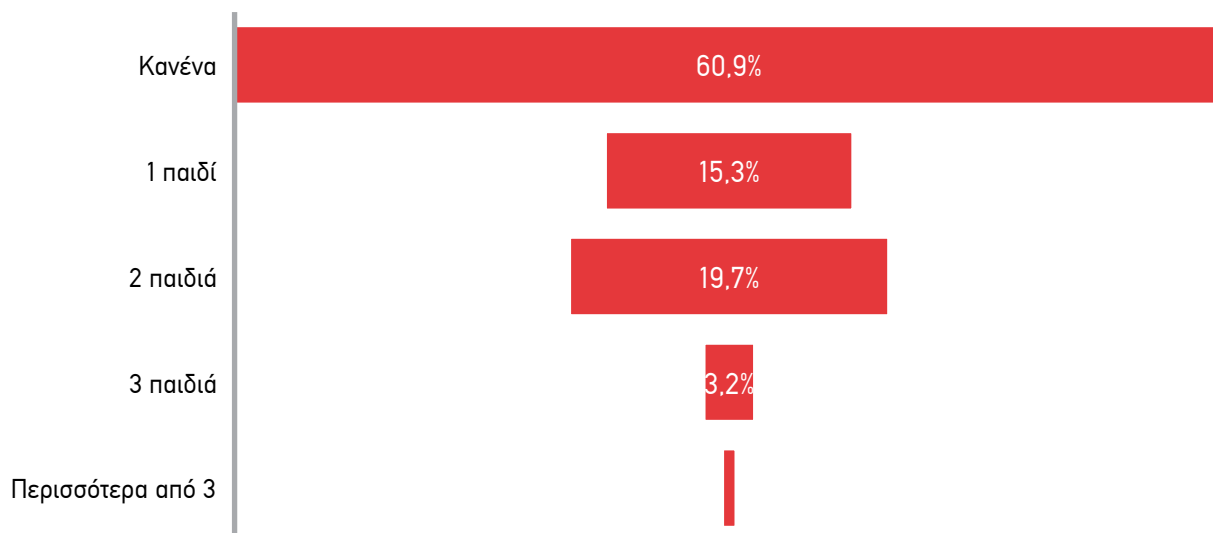
Διερευνώντας την οικογενειακή κατάσταση των νέων διδασκόντων, προκύπτει ότι η πλειονότητα (54,4%) είναι άγαμοι (Διάγραμμα 11).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ανά οικογενειακή κατάσταση, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Αντίστοιχα, το Διάγραμμα 12 παραθέτει στοιχεία ως προς τον αριθμό τέκνων των νέων διδασκόντων. Η πλειονότητα (60,9%) δεν έχει παιδιά.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ανά αριθμό τέκνων, 2024 (ως % των απαντήσεων)

Ενότητα 4

Η πορεία προς τις διδακτορικές σπουδές (σπουδές σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο)

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται στοιχεία για τους προηγούμενους ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών των νέων διδασκόντων, υπό τον ευρύτερο τίτλο «πορεία προς τις διδακτορικές σπουδές».

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

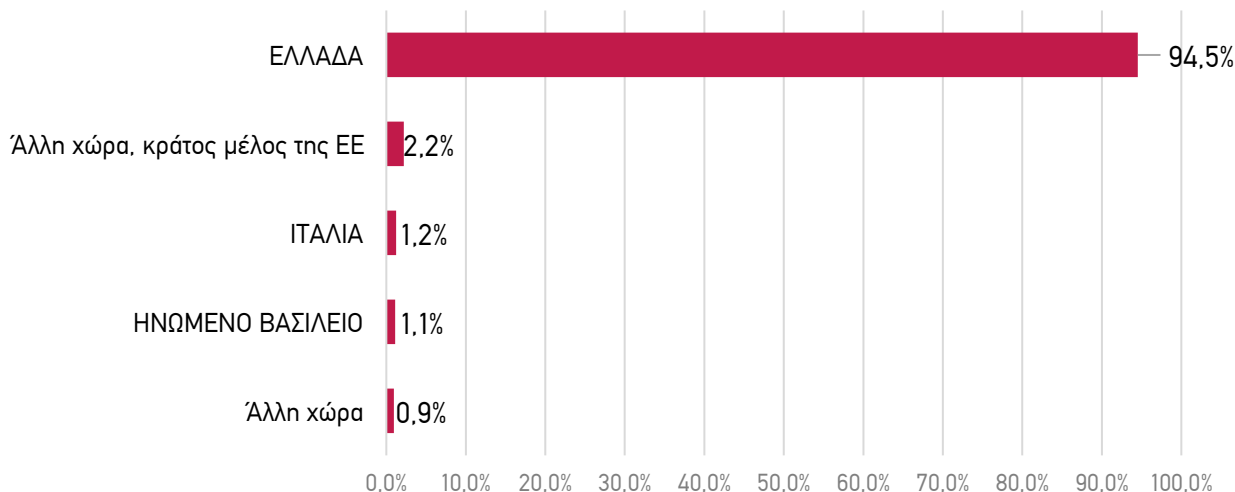
Η μεγάλη πλειονότητα των νέων διδασκόντων (94,5%) απέκτησαν τον πρώτο ακαδημαϊκό τους τίτλο (βασικό τίτλο σπουδών, πτυχίο) από ελληνικό ίδρυμα.

Όσον αφορά τις μεταπτυχιακές σπουδές, το 86,3% των νέων διδασκόντων έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, ενώ το 13,7% ξεκίνησε την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής αμέσως μετά την ολοκλήρωση των προπτυχιακών σπουδών. Οι περισσότεροι νέοι διδάκτορες απέκτησαν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Ελλάδα (84,0%), ενώ ακολουθούν όσοι σπούδασαν στο Ηνωμένο Βασίλειο (8,0%).

Βασικός τίτλος σπουδών (Πτυχίο)

Εξετάζοντας καταρχάς τις σπουδές σε προπτυχιακό επίπεδο, φαίνεται ότι ως προς τον πρώτο ακαδημαϊκό τίτλο, η πλειονότητα των νέων διδασκόντων τον απέκτησε από ελληνικό ίδρυμα (ποσοστό 94,1% - Διάγραμμα 13).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά χώρα απόκτησης προπτυχιακού τίτλου σπουδών, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

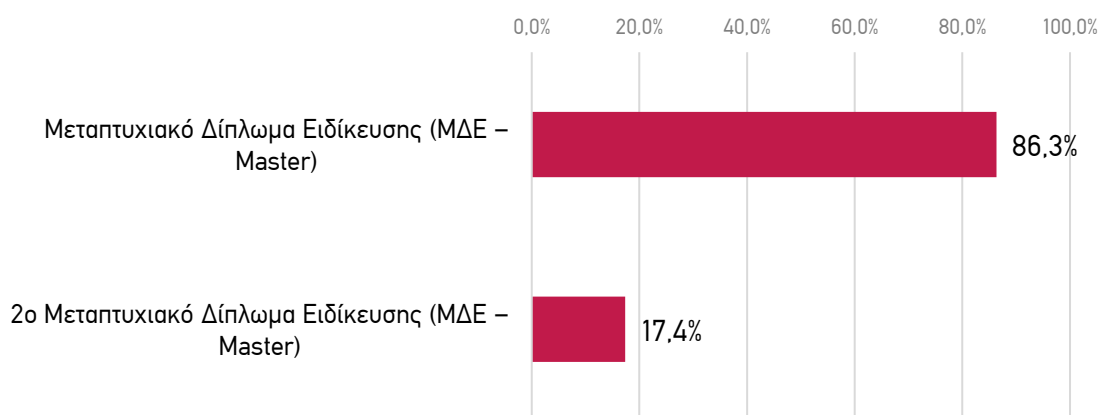

Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών

Από το σύνολο των νέων διδασκόντων, το 86,3% έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Το υπόλοιπο 13,7% ξεκίνησε την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής αμέσως μετά την ολοκλήρωση των προπτυχιακών σπουδών.

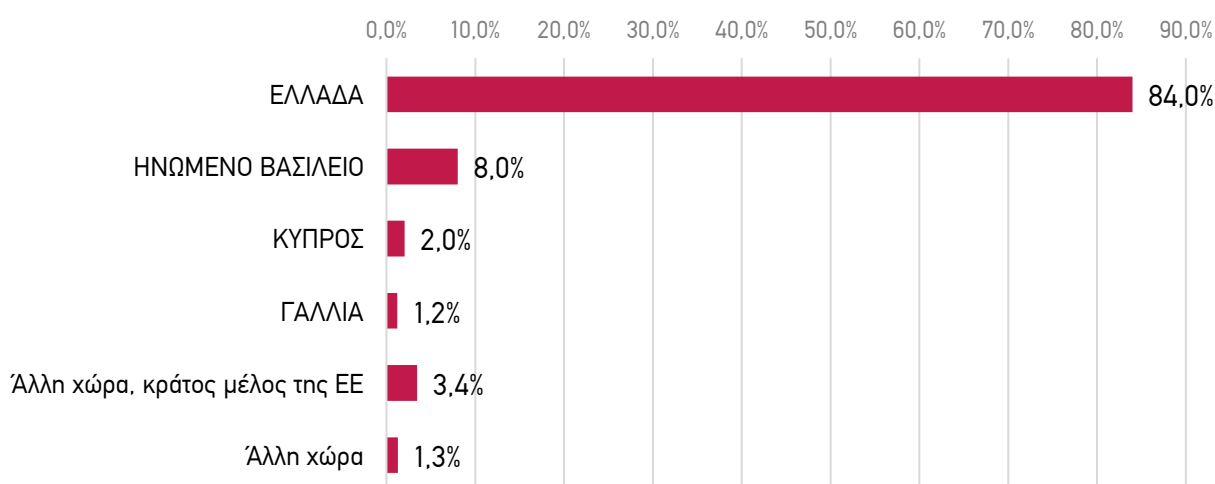
Οι περισσότεροι (86,3%) κατέχουν ένα μεταπτυχιακό ενώ το 17,4% αυτών κατέχει και δεύτερο μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Διάγραμμα 14).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ως προς την απόκτηση ενός είτε δευτέρου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, 2024

Από όσους έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, οι περισσότεροι (84,0%) τον απέκτησαν στην Ελλάδα. Με σημαντική διαφορά ακολουθούν όσοι σπούδασαν στο Ηνωμένο Βασίλειο (8,0%) (Διάγραμμα 15).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά χώρα απόκτησης μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, 2024 (ως % των αποκρίσεων διδασκόντων με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών)

Ενότητα 5

Η περίοδος των διδακτορικών σπουδών

Η παρούσα ενότητα αναφέρεται στην περίοδο των διδακτορικών σπουδών, αποτυπώνοντας στοιχεία που παρουσιάζουν τους κυριότερους λόγους εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, τη βασική πηγή χρηματοδότησης και τη διάρκεια των διδακτορικών σπουδών, καθώς και τη διεθνή κινητικότητα των νέων διδασκόντων σε αυτή την περίοδο.

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

Το προσωπικό ενδιαφέρον για την πραγματοποίηση διδακτορικής έρευνας ήταν ο κυριότερος λόγος για την εκπόνηση διατριβής (57,1%). Άλλοι λόγοι ήταν η προοπτική να ακολουθήσουν οι νέοι διδάκτορες ακαδημαϊκή σταδιοδρομία (21,6%) και η πρόσβαση σε καλύτερες επαγγελματικές ευκαιρίες (19,1%).

Οι νέοι διδάκτορες του 2024 χρηματοδοτήθηκαν για την εκπόνηση της διδακτορικής τους διατριβής σε ποσοστό 38,5%, ποσοστό μειωμένο κατά 12,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2023 (50,9%)

Η κύρια πηγή χρηματοδότησης των υποψηφίων διδασκόντων ήταν οι υποτροφίες (47,4%), ποσοστό μειωμένο σε σχέση με το 2023. Σημαντικό ποσοστό (30,4%) απασχολήθηκε σε ερευνητικά έργα που σχετίζονται με τη διατριβή, ενώ η πλειονότητα της χρηματοδότησης προήλθε από εθνικούς πόρους (ΙΚΥ, ΕΛΙΔΕΚ, ΕΣΠΑ). Επιπλέον, 22,2% συμπλήρωσε το εισόδημά του με ίδιους πόρους ή εργασία.

Για όσους δεν έλαβαν χρηματοδότηση, κύρια πηγή κάλυψης δαπανών αποτέλεσε η μισθωτή απασχόληση, κυρίως σε μόνιμες (55,8%) ή προσωρινές θέσεις (11,7%), κυρίως σε δημόσιους φορείς (67,8%) και, σε μικρότερο βαθμό, σε επιχειρήσεις (17,5%).

Υψηλά ποσοστά χρηματοδότησης έχουν όσοι εκπόνησαν τη διδακτορική τους διατριβή στις Φυσικές Επιστήμες (61,6%), τις Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογία (63,5%) και τις Γεωπονικές Επιστήμες και Κτηνιατρική (46,3%). Πιο χαμηλά είναι τα ποσοστά χρηματοδότησης στην Ιατρική και Επιστήμες Υγείας (24,1%), τις Κοινωνικές Επιστήμες (16,5%) και τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (26,1%).

Η πλειονότητα των διδασκόντων ολοκληρώνει τις διδακτορικές σπουδές σε τέσσερα έως έξι έτη: 18,7% σε τέσσερα, 20,2% σε πέντε και 14,0% σε έξι. Σημαντικό ποσοστό αποτελούν και όσοι χρειάστηκαν πάνω από 9 έτη (12,2%).

Ποσοστό 15,9% των νέων διδασκόντων διέμειναν στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών.

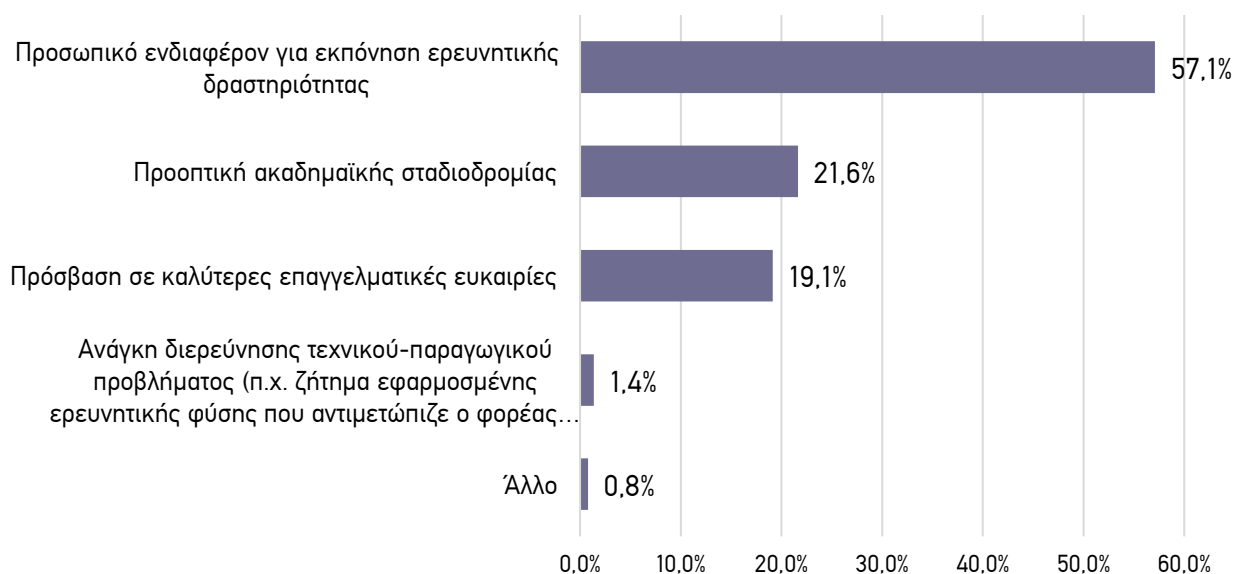
Κυριότερος λόγος εκπόνησης διδακτορικής διατριβής

Στο πλαίσιο της έρευνας προς τους νέους διδάκτορες, οι νέοι επιστήμονες ρωτήθηκαν για τον κυριότερο λόγο εκπόνησης διδακτορικής διατριβής.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, ο κυριότερος λόγος (57,1% των νέων διδασκόντων) ήταν το προσωπικό ενδιαφέρον για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης ερευνητικής δραστηριότητας.

Ακολουθούν, με σημαντική διαφορά, η προοπτική να ακολουθήσουν οι νέοι διδάκτορες ακαδημαϊκή σταδιοδρομία (21,6%) και η πρόσβαση σε καλύτερες επαγγελματικές ευκαιρίες (19,1%). Αξίζει να επισημανθεί, ότι μόλις για το 1,4% των νέων επιστημόνων η ανάγκη διερεύνησης ενός τεχνικού-παραγωγικού προβλήματος ήταν ο κύριος λόγος εκπόνησης της διατριβής (Διάγραμμα 16).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά κυριότερο λόγο εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

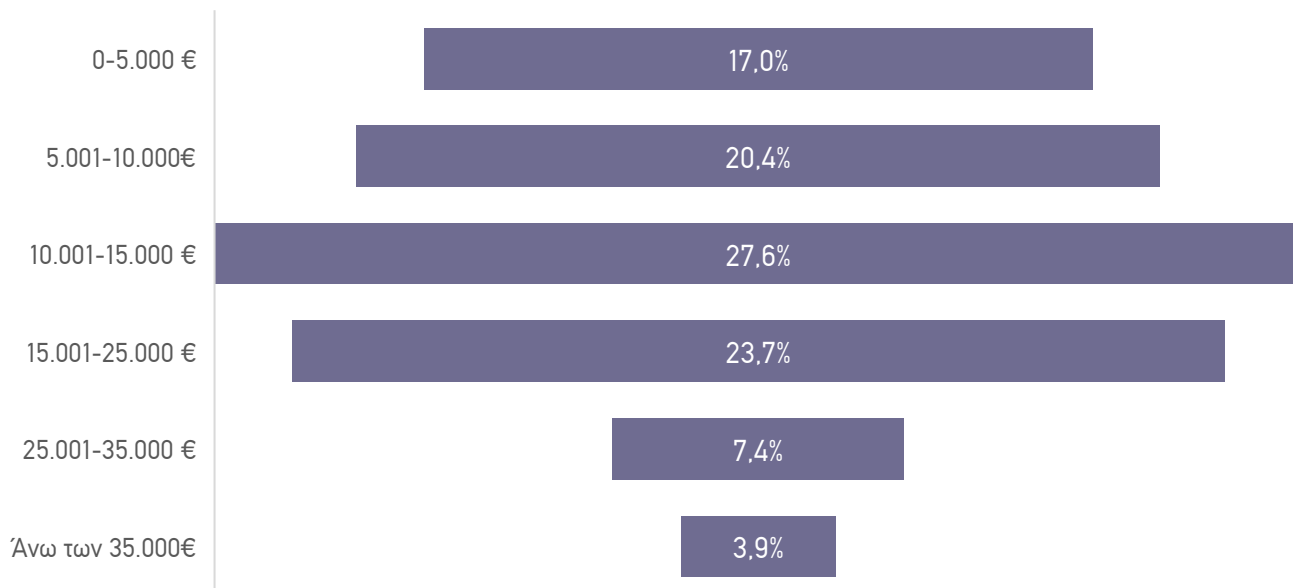

Χρηματοδότηση διδακτορικών σπουδών

Στο πλαίσιο της έρευνας, οι νέοι διδάκτορες ρωτήθηκαν για το ύψος του μέσου ετήσιου καθαρού εισοδήματος τα τελευταία τρία έτη πριν την υποστήριξη της διατριβής τους καθώς και για την πηγή χρηματοδότησης των διδακτορικών τους σπουδών.

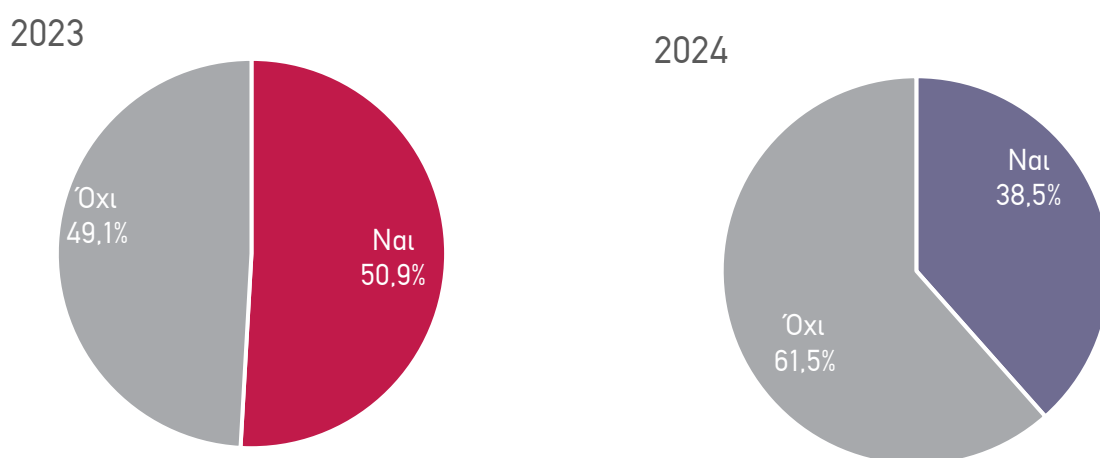
Ως προς το πρώτο, η πλειονότητα (65,0%) ανήκει στο εύρος 0-15.000 €, ενώ για το 23,7% το μέσο ετήσιο καθαρό εισόδημα κυμάνθηκε από 15.001 ως 25.000 € (Διάγραμμα 17).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδακτόρων, ανά ύψος μέσου ετήσιου καθαρού εισοδήματος, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Χρηματοδότηση για την διδακτορική τους έρευνα έλαβε το 38,5% των διδακτόρων, ποσοστό μειωμένο κατά 12,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2023 (50,9%) (Διάγραμμα 18).

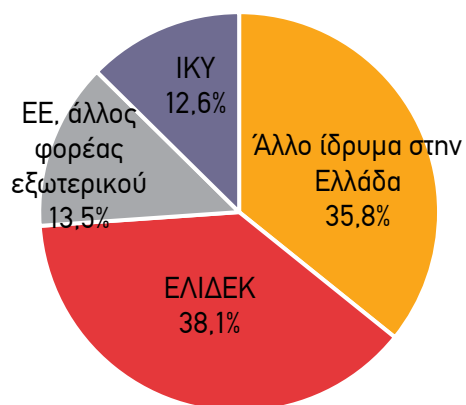
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18: Ποσοστό νέων διδακτόρων οι οποίοι έλαβαν χρηματοδότηση για την διδακτορική τους έρευνα, 2023 και 2024 (ως % των αποκρίσεων)

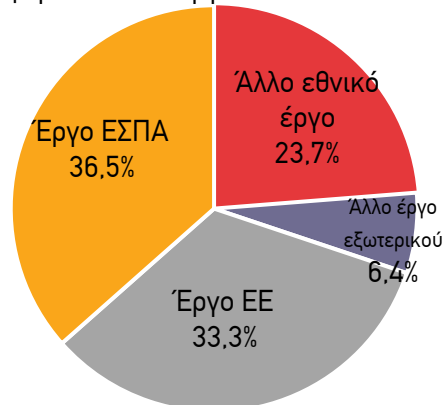
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19: Ποσοστιαία κατανομή των διδασκόντων που έλαβαν χρηματοδότηση για τις διδακτορικές τους σπουδές, ανά κύρια πηγή χρηματοδότησης των σπουδών τους, 2024 (ως % των αποκρίσεων όσων έλαβαν χρηματοδότηση)

Είδος Υποτροφίας

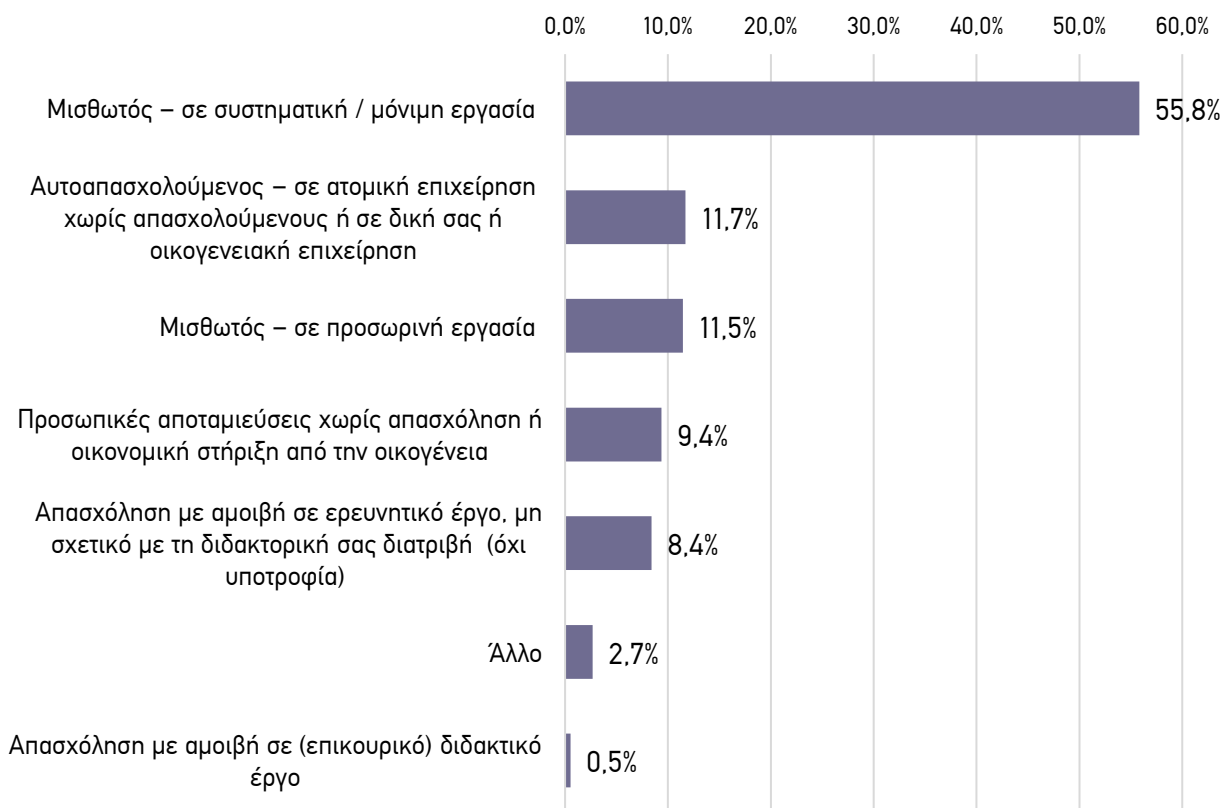
Είδος ερευνητικού έργου

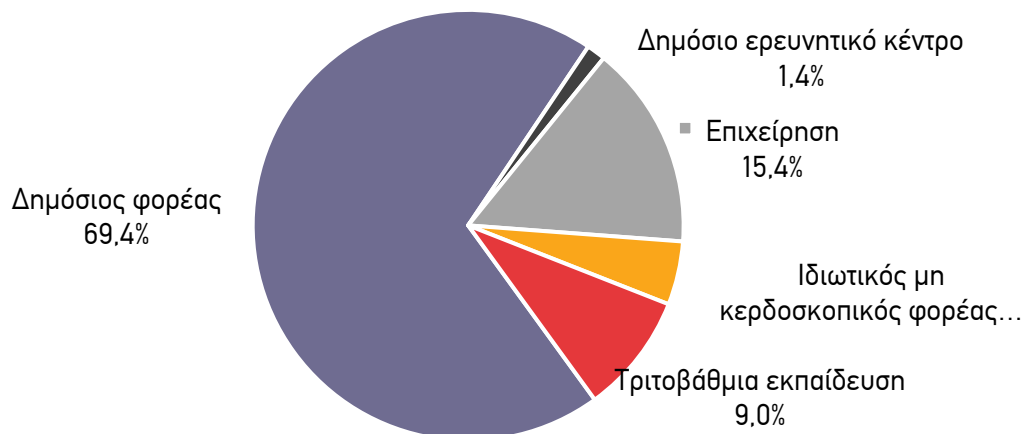
Για όσους έλαβαν χρηματοδότηση, η κύρια πηγή ήταν η λήψη υποτροφίας (47.4%), ποσοστό μειωμένο κατά 16,6 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2023⁶. Ποσοστό 30,4% απασχολήθηκε σε ερευνητικό έργο που περιλαμβάνει αυτούσιο μέρος ή το σύνολο της διδακτορικής διατριβής. Και στις δύο περιπτώσεις, σημαντική είναι η χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους (ΙΚΥ, ΕΛΙΔΕΚ, ΕΣΠΑ, κ.λπ.) Επισημαίνεται ότι σημαντικό ποσοστό από τους υποψήφιους διδάκτορες που χρηματοδοτήθηκαν, (22,2%), χρησιμοποίησαν και πρόσθετους πόρους (μισθωτή εργασία, προσωπικές αποταμιεύσεις, άλλο ερευνητικό ή διδακτικό έργο). (Διάγραμμα 19).

Για όσους δεν έλαβαν χρηματοδότηση για τις διδακτορικές τους σπουδές, η κύρια πηγή χρηματοδότησης ήταν η μισθωτή απασχόληση, η οποία θεωρείται και ως χρηματοδότηση με ίδιους πόρους. Αναλυτικότερα, οι περισσότεροι διδάκτορες που δεν χρηματοδοτήθηκαν απασχολούνταν ως μισθωτοί, είτε σε μόνιμη εργασία (55,8%), είτε σε προσωρινή εργασία (11,7%). Οι φορείς απασχόλησης ανήκουν στην πλειονότητά τους (67,8%) στους άλλους φορείς δημοσίου (εκτός πανεπιστημίων και δημόσιων ερευνητικών κέντρων), ενώ ποσοστό 17,5 % αποτελούν επιχειρήσεις (Διάγραμμα 20).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20: Ποσοστιαία κατανομή των διδακτόρων που δεν έλαβαν χρηματοδότηση για τις διδακτορικές τους σπουδές, ανά κύρια πηγή χρηματοδότησης των σπουδών τους, 2024 (ως % των αποκρίσεων όσων δεν έλαβαν χρηματοδότηση)

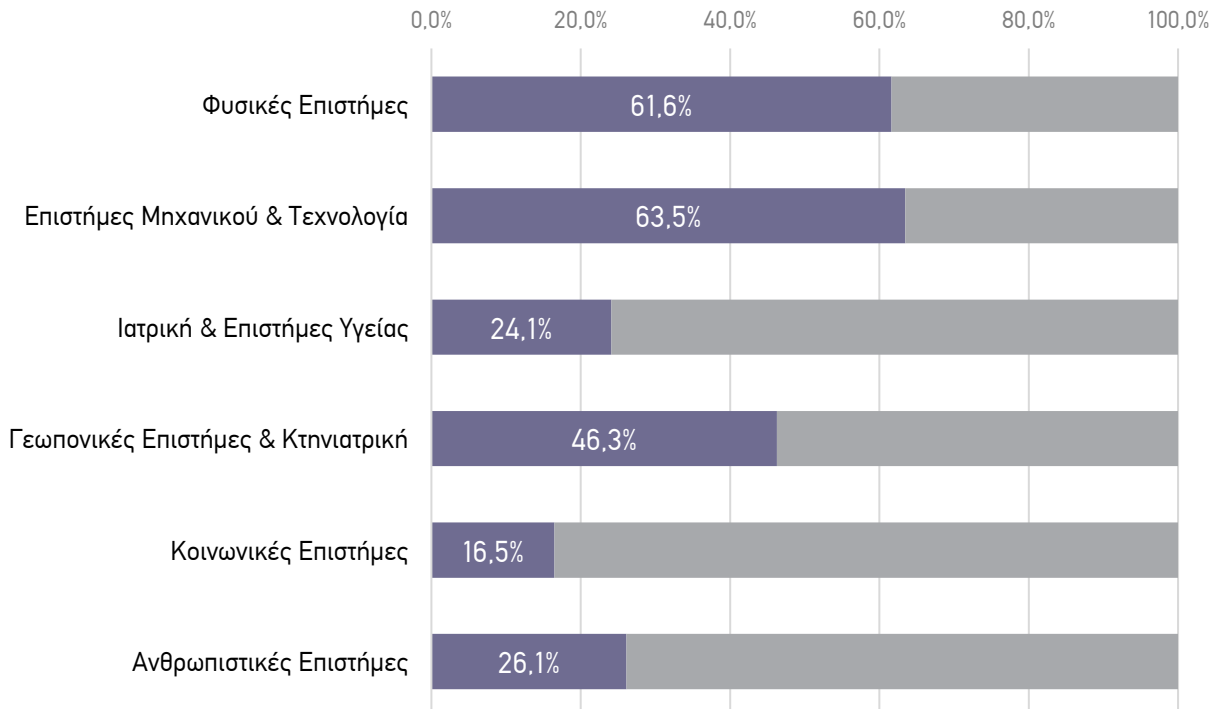

⁶ ΕΚΤ (2024), Στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2023, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου

Τα ποσοστά χρηματοδότησης ανά κύριο επιστημονικό πεδίο παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 21. Υψηλά ποσοστά χρηματοδότησης έχουν όσοι εκπόνησαν τη διδακτορική τους διατριβή στις Φυσικές Επιστήμες (61,6%), τις Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογία (63,5%) και τις Γεωπονικές Επιστήμες και Κτηνιατρική (46,3%). Πιο χαμηλά είναι τα ποσοστά χρηματοδότησης στην Ιατρική και Επιστήμες Υγείας (24,1%), τις Κοινωνικές Επιστήμες (16,5%) και τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (26,1%).

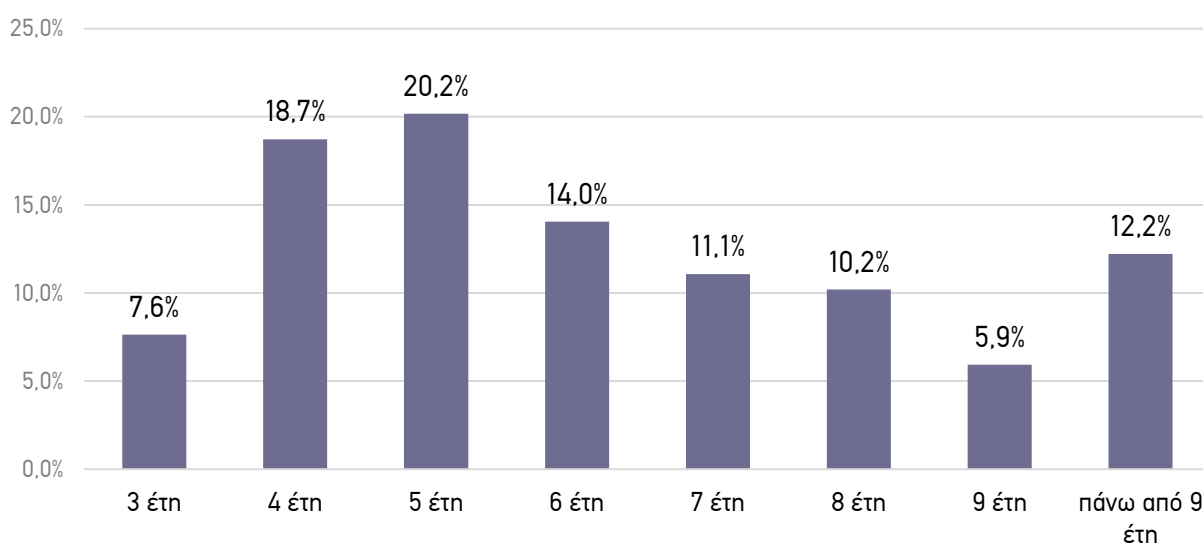
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21: Ποσοστό νέων διδασκόντων που έλαβαν χρηματοδότηση για τις διδακτορικές τους σπουδές, ανά επιστημονικό πεδίο της διατριβής, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Διάρκεια διδακτορικών σπουδών

Η συνηθέστερη διάρκεια ολοκλήρωσης των διδακτορικών σπουδών το 2024 είναι τα 5 έτη (20,2% των διδακτόρων), ενώ ακολουθούν τα 4 έτη (18,7%) και τα 6 έτη (14,0%). (Διάγραμμα 22). Τα συμπεράσματα αυτά επιβεβαιώνονται και στις προηγούμενες στατιστικές εκδόσεις του ΕΚΤ για τους νέους διδάκτορες, από το 2021 και εφεξής.

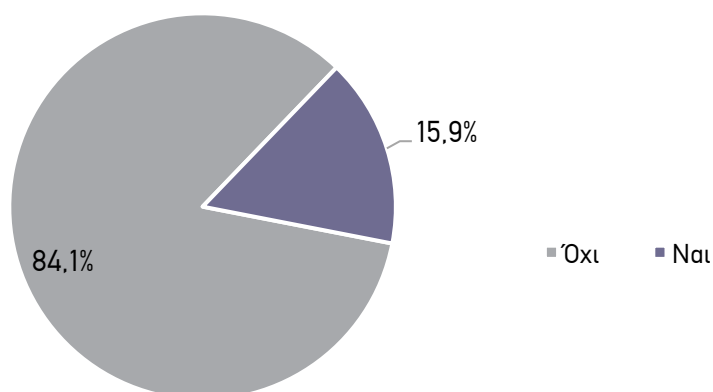
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 22: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδακτόρων, ανά διάρκεια διδακτορικών σπουδών, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

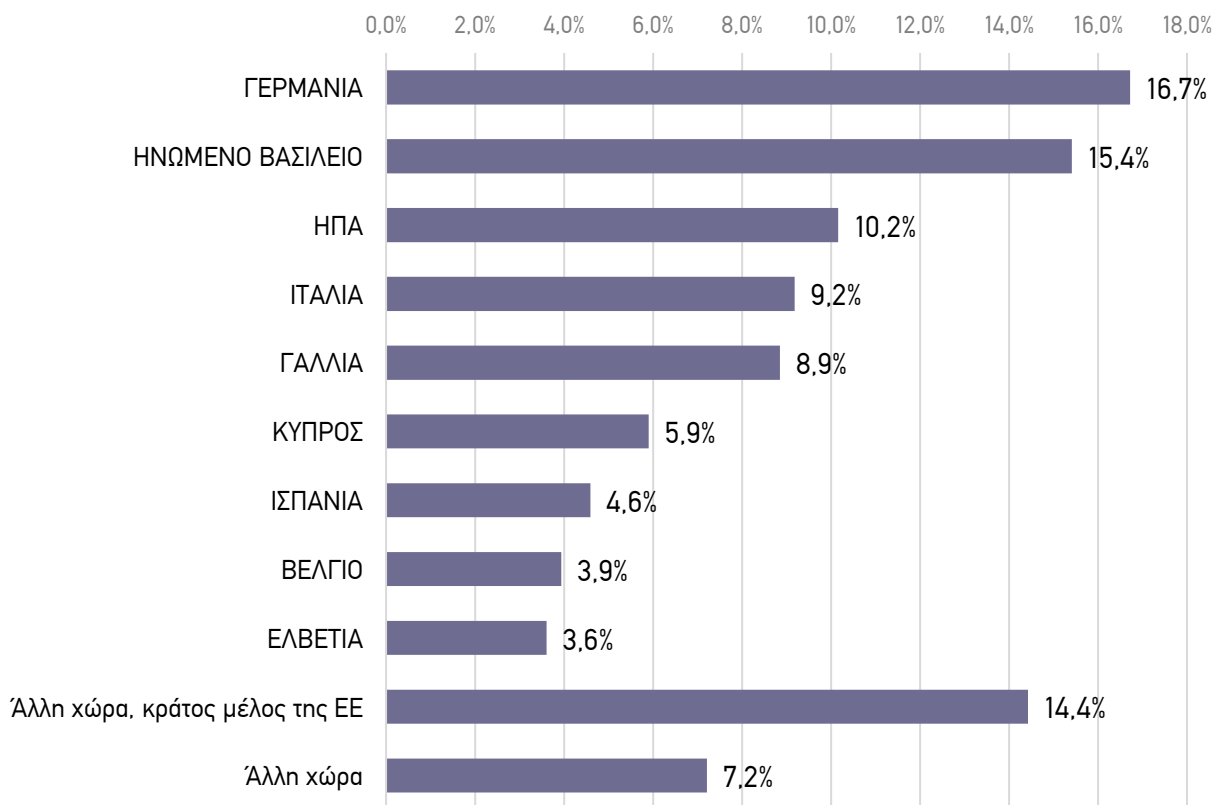
Διεθνής κινητικότητα νέων διδακτόρων

Σε ό,τι αφορά την κινητικότητα των διδακτόρων, προκύπτει ότι 305 άτομα (15,9% του συνόλου των αποκρίσεων) διέμειναν στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών (για άλλους λόγους, εκτός τουρισμού) (Διάγραμμα 23). Εκ των δημοφιλέστερων χωρών ήταν η Γερμανία (16,8%), το Ηνωμένο Βασίλειο (15,4%), οι Η.Π.Α. (10,2%), η Ιταλία (9,2%) και η Γαλλία (9,9%) (Διάγραμμα 24).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδακτόρων που διέμειναν σε άλλη χώρα κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών (για λόγους άλλους, εκτός τουρισμού), 2024 (ως % των αποκρίσεων)

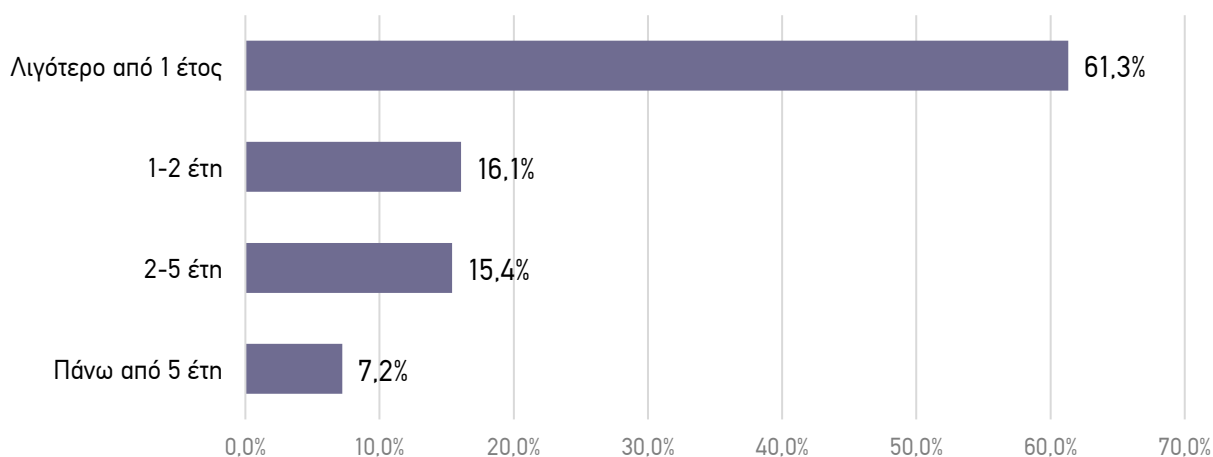

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 24: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων που διέμεναν σε άλλη χώρα κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών (για λόγους άλλους, εκτός τουρισμού), ανά πρώτη χώρα προορισμού, 2024 (ως % των αποκρίσεων όσων διέμεναν στο εξωτερικό)

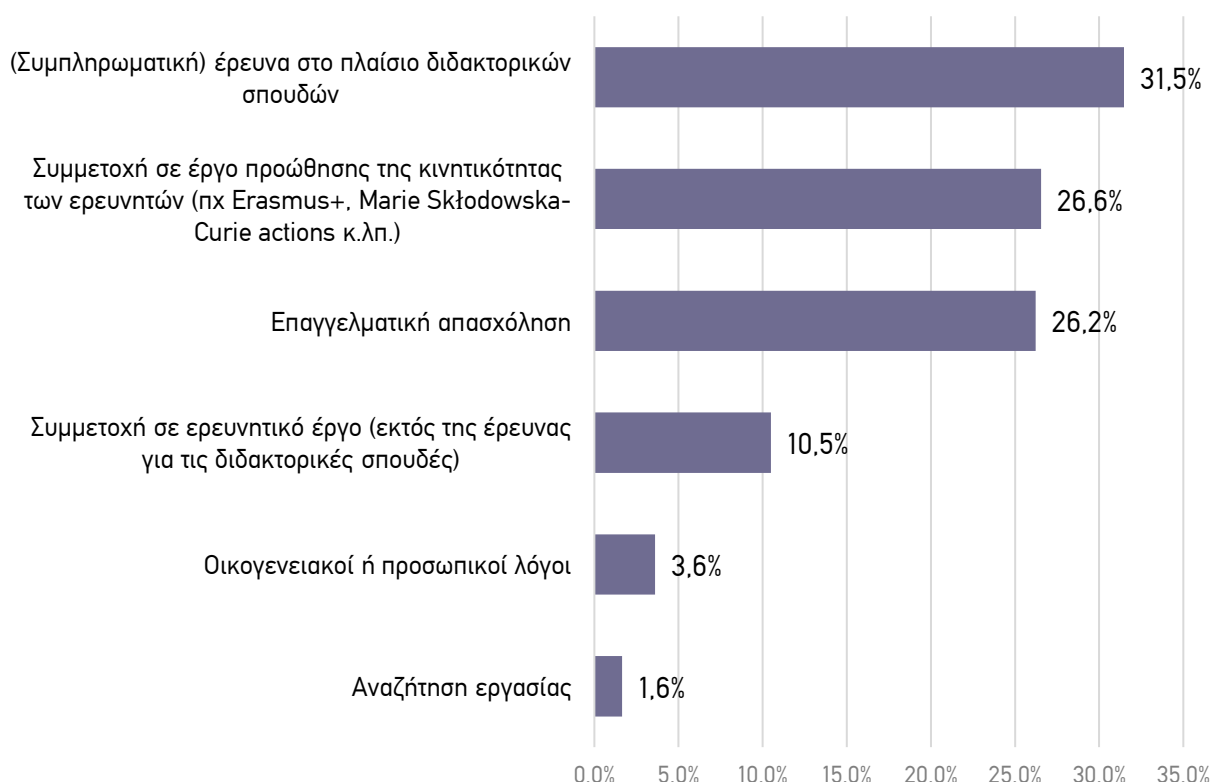
Η διάρκεια της παραμονής των διδασκόντων εκτός Ελλάδας εμφανίζεται στο Διάγραμμα 25. Το υψηλότερο ποσοστό (61,3%) διέμεινε στο εξωτερικό για λιγότερο από ένα έτος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 25: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων που διέμεναν σε άλλη χώρα, ανά διάρκεια πρώτης παραμονής στο εξωτερικό, 2024 (ως % των αποκρίσεων όσων διέμεναν στο εξωτερικό)

Οι λόγοι της διαμονής των διδασκόντων εκτός Ελλάδας εμφανίζονται στο Διάγραμμα 26. Σύμφωνα με τις αποκρίσεις όσων δήλωσαν πως διέμεναν στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής, το 31,5% εγκαταστάθηκε στο εξωτερικό στο πλαίσιο της διδακτορικής του/της έρευνας, το 26,6% εξαιτίας της συμμετοχής σε ευρωπαϊκό έργο που προωθεί την κινητικότητα των ερευνητών, ενώ το 26,2% μετακινήθηκε για επαγγελματικούς λόγους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 26: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων που διέμεναν σε άλλη χώρα ανά σκοπό πρώτης παραμονής στο εξωτερικό, 2024 (ως % των αποκρίσεων όσων διέμεναν στο εξωτερικό)

Ενότητα 6

Επιστημονική εξειδίκευση νέων διδασκόντων και αντικείμενο διδακτορικής έρευνας

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται στοιχεία για το κύριο πεδίο εκπαίδευσης με βάση τη σχολή στην οποία πραγματοποίησαν τις διδακτορικές τους σπουδές οι νέοι διδάκτορες, το κύριο και τα εξειδικευμένα επιστημονικά πεδία με βάση το αντικείμενο της διδακτορικής τους έρευνας, τις ερευνητικές μεθόδους που χρησιμοποίησαν και τις επιστημονικές εκροές κατά τη διάρκεια των διδακτορικών σπουδών.

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι τα εξής:

Όσον αφορά τα κύρια πεδία εκπαίδευσης κατά ISCED, εντοπίζεται στα πεδία «Υγεία και Πρόνοια» (24,0%) και «Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά και Στατιστική» (21,1%).

Όσον αφορά τα επιστημονικά πεδία με βάση το αντικείμενο της διδακτορικής έρευνας, κατά Frascati, οι περισσότερες διατριβές εντάσσονται στο πεδίο της Ιατρικής & Επιστημών Υγείας (25,3%) ενώ ακολουθούν οι Κοινωνικές Επιστήμες (23,8%), οι Φυσικές Επιστήμες (23,7%), οι Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία (18,1%), οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες (15,1%), και οι Γεωπονικές Επιστήμες & Κτηνιατρική (3,4%)

Οι 10 κορυφαίες επιστημονικές περιοχές κατά αριθμό διδακτορικών διατριβών το 2024 είναι οι ακόλουθες: Κλινική Ιατρική (227 διατριβές), Επιστήμες Υγείας (192), Εκπαίδευση (153), Οικονομικά και Επιχειρήσεις (146), Επιστήμες Ηλεκτρολόγου, Ηλεκτρονικού, Μηχανικού ΗΥ (120), Επιστήμη Η/Υ & Πληροφορική (101), Βιολογία (101), Φυσική (96), Χημεία (88) και Γλώσσα & Λογοτεχνία (81).

Οι άνδρες υπερτερούν στα πεδία των Επιστημών Μηχανικού και Τεχνολογία και των Φυσικών Επιστημών (70,7% και 57,6%, αντίστοιχα). Στα υπόλοιπα πεδία καταγράφεται σχετική υπεροχή των γυναικών.

Όσον αφορά τις επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική έρευνα των νέων διδασκόντων, η δημοσίευση σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό (56,3%), η δημοσίευση ανοικτής πρόσβασης σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό (54,5%) και η συμμετοχή σε διεθνές συνέδριο (53,4%), αποτελούν τις κυριότερες επιλογές των νέων διδασκόντων του 2024.

Κύριο πεδίο εκπαίδευσης νέων διδασκόντων

Στο Διάγραμμα 27 αποτυπώνεται η κατανομή των νέων διδασκόντων, ανά κύριο πεδίο εκπαίδευσης και κατάρτισης (με βάση την ταξινόμηση ISCED 2013) που αφορά την εξειδίκευση των διδακτορικών τους σπουδών. Η υψηλότερη συγκέντρωση των διδακτορικών σπουδών εντοπίζεται στο πεδίο «Υγεία και Πρόνοια» (24,0%) ενώ έπονται τα πεδία «Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά και Στατιστική» (21,1%) και «Τέχνες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» (13,0%).

Στο συγκεκριμένο Διάγραμμα παρατίθεται συγκριτικά και η κατανομή των πεδίων εκπαίδευσης και κατάρτισης των νέων διδασκόντων με βάση το πτυχίο τους. Τα πεδία «Υγεία και Πρόνοια», «Τέχνες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες», «Κοινωνικές Επιστήμες, Δημοσιογραφία και Πληροφόρηση» και «Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών» συγκεντρώνουν περισσότερους διδάκτορες σε σχέση με απόφοιτους προπτυχιακών σπουδών. Αντίθετα, στα πεδία «Φυσικές επιστήμες, Μαθηματικά και Στατιστική» και «Μηχανική, Παραγωγή και Κατασκευές» η συγκέντρωση αποφοίτων προπτυχιακών σπουδών είναι μεγαλύτερη σε σχέση με την αντίστοιχη των διδασκόντων. Στα υπόλοιπα πεδία δεν παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 27: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά κύριο πεδίο εκπαίδευσης και κατάρτισης (ταξινόμηση ISCED 2013) της εξειδίκευσης των διδακτορικών σπουδών και του πτυχίου τους, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

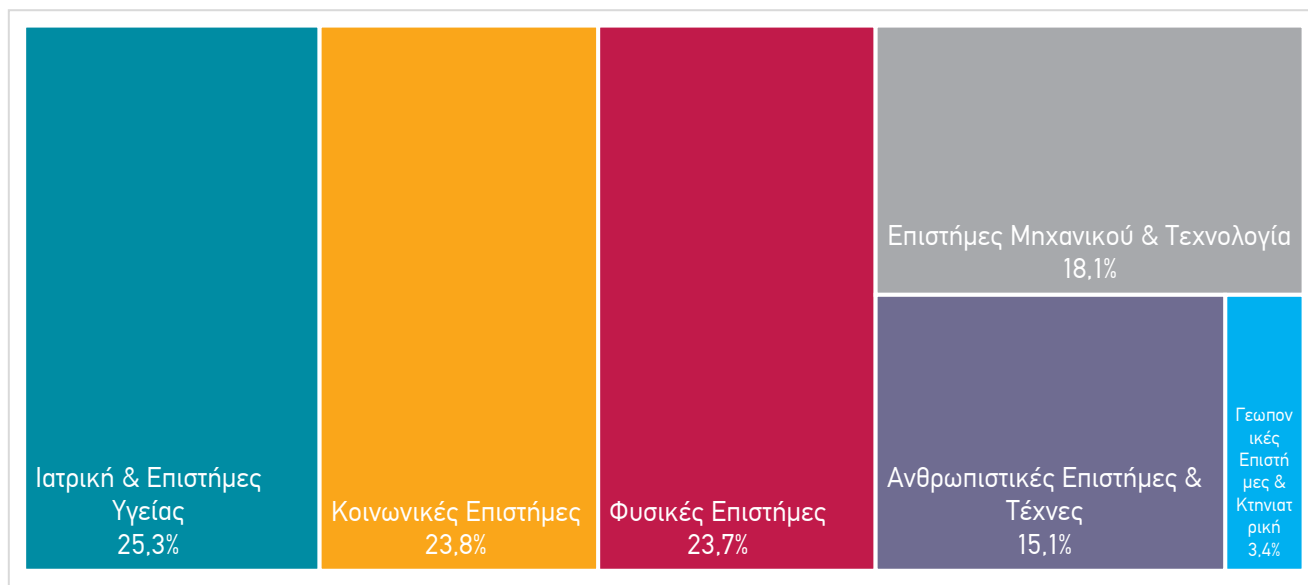
Επιστημονικό πεδίο διδακτορικής έρευνας

Το Διάγραμμα 28 παρουσιάζει την κατανομή της επιστημονικής εξειδίκευσης των νέων διδασκόντων –βάσει της διδακτορικής τους έρευνας– στα 6 κύρια επιστημονικά πεδία της ταξινόμησης Frascati⁷, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΑΔΔ για το 2024.

⁷ Major Fields of Research and Development, σύμφωνα με το εγχειρίδιο Frascati 2015 (https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en#page61) Η ανάλυση των επιστημονικών πεδίων παρατίθεται στις μεθοδολογικές σημειώσεις.

Οι περισσότερες διατριβές εντάσσονται στο πεδίο της Ιατρικής & Επιστημών Υγείας (25,3%) ενώ ακολουθούν οι Κοινωνικές Επιστήμες (23,8%), οι Φυσικές Επιστήμες (23,7%), οι Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία (18,1%), οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες (15,1%), και οι Γεωπονικές Επιστήμες & Κτηνιατρική (3,4%)⁸ (Διάγραμμα 29).

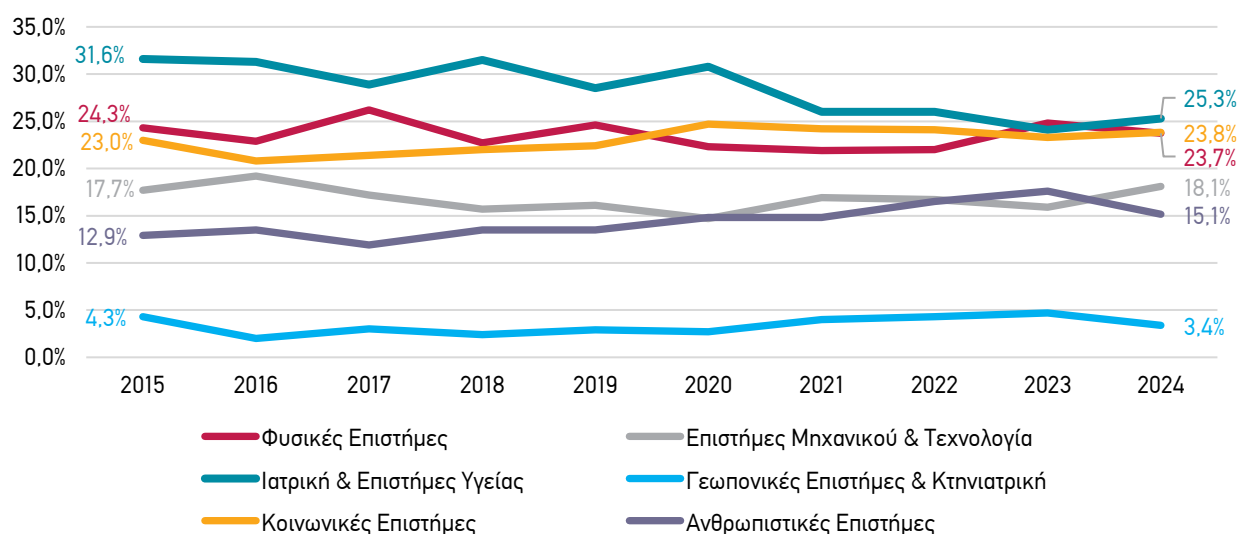
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 28: Κύριο επιστημονικό πεδίο της διατριβής των νέων διδακτόρων, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Η εξέλιξη της κατανομής των διδακτορικών διατριβών στα έξι κύρια επιστημονικά πεδία από το 2015, έτος έναρξης δημοσίευσης των στατιστικών για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου από το ΕΚΤ, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 29. Τα τελευταία χρόνια, μετά το 2020, καταγράφεται μείωση στο ποσοστό αυτών που εντάσσονται στην Ιατρική & Επιστήμες Υγείας.

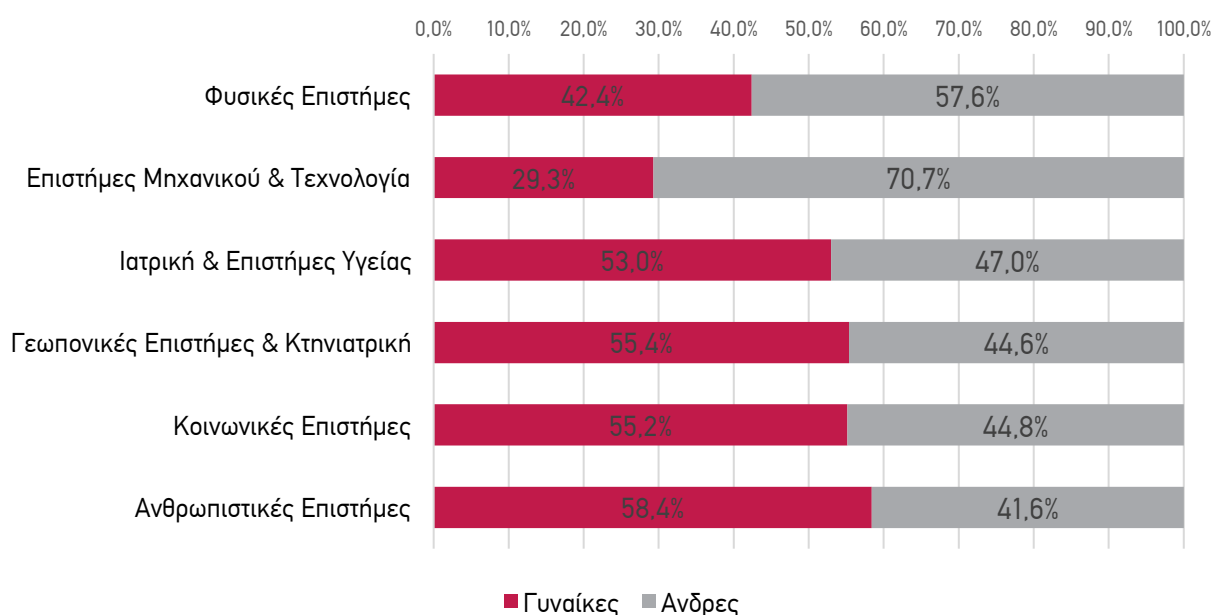
⁸ Συχνά, μια διδακτορική διατριβή αντιστοιχεί σε περισσότερες επιστημονικές περιοχές. Για το λόγο αυτό, για την κατανομή των διδακτορικών διατριβών στα επιστημονικά πεδία ακολουθείται η τεχνική προσμέτρησης "whole counting", δηλαδή κάθε διδακτορική διατριβή προσμετράται μια φορά για κάθε επιστημονικό πεδίο στο οποίο αντιστοιχεί. Είναι προφανές ότι με τον τρόπο αυτό το σύνολο των διδακτορικών διατριβών, όπως προκύπτει από το άθροισμα των διατριβών στο κάθε επιστημονικό πεδίο, είναι μεγαλύτερο από τον πραγματικό αριθμό των διατριβών (ή, στην περίπτωση απεικόνισης με ποσοστά, το σύνολο αθροίζεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 100%).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 29: Κύριο επιστημονικό πεδίο της διατριβής των νέων διδασκόντων για την περίοδο 2015 έως 2024 (ως % των αποκρίσεων του εκάστοτε έτους)

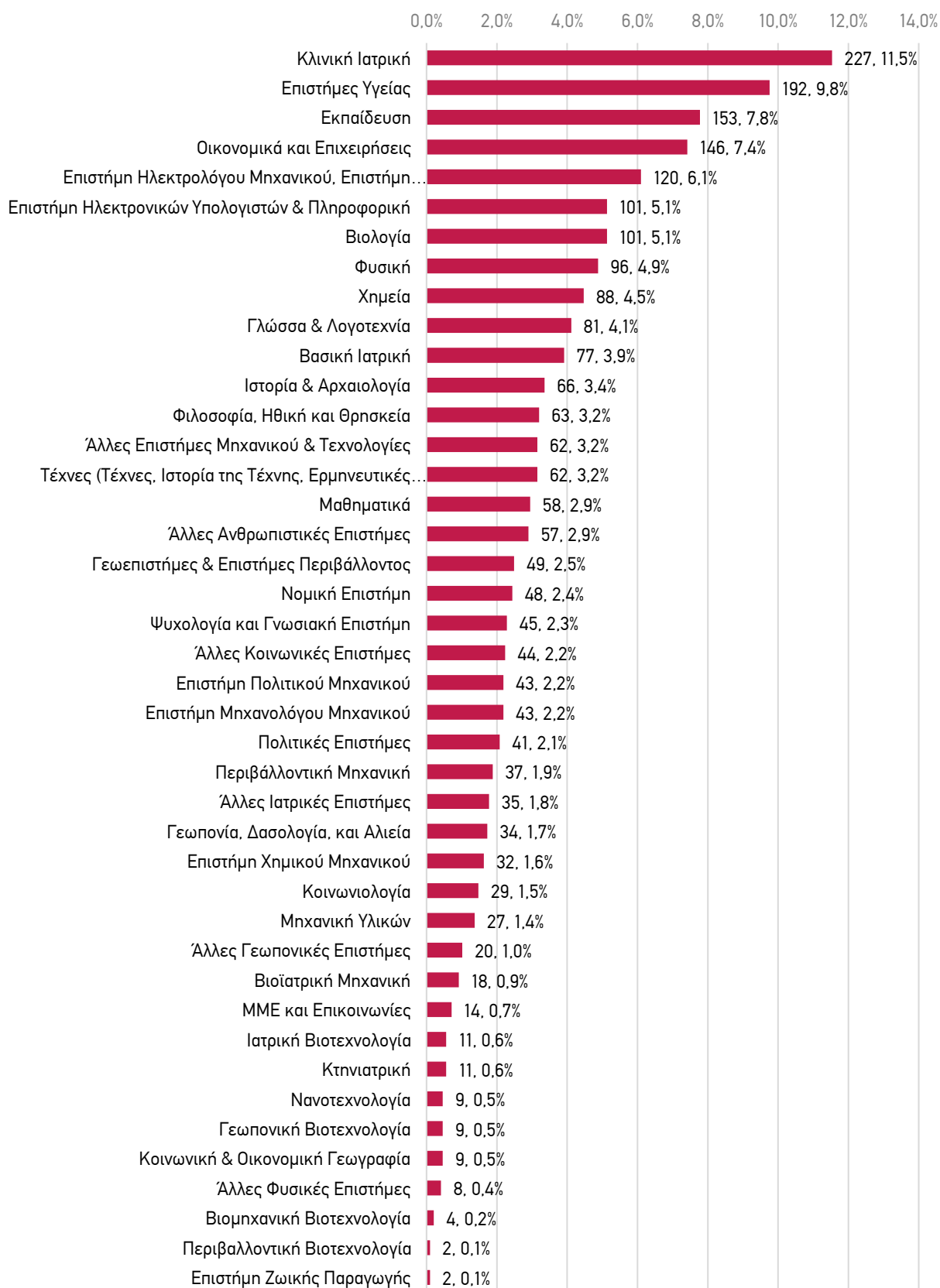
Το Διάγραμμα 30 παραθέτει συνδυαστικά στοιχεία για την κατανομή μεταξύ των δύο φύλων ανά επιστημονικό πεδίο. Οι άνδρες υπερτερούν στα πεδία των Επιστημών Μηχανικού και Τεχνολογία και των Φυσικών Επιστημών (70,7% και 57,6%, αντίστοιχα). Στα υπόλοιπα πεδία καταγράφεται σχετική υπεροχή των γυναικών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 30: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά επιστημονικό πεδίο της διατριβής και φύλο, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Η πιο αναλυτική αποτύπωση των επιστημονικών υπο-πεδίων που δήλωσαν οι νέοι διδάκτορες του 2024 ως προς την επιστημονική εξειδίκευση της διδακτορικής τους έρευνας φαίνεται στο Διάγραμμα 32.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 31: Αριθμός και ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκτόρων, ανά επιστημονικό υποπεδίο της διατριβής, 2024 (ως αριθμός και % των αποκρίσεων)

Ερευνητική στοχοθεσία και μεθοδολογία

Η έρευνα του ΕΚΤ συλλέγει στοιχεία σχετικά με την ερευνητική στοχοθεσία και τις ερευνητικές μεθόδους τις οποίες εφαρμόζουν οι διδάκτορες για την υλοποίηση της διδακτορικής τους έρευνας. Συγκεκριμένα εξετάστηκαν: Διατύπωση και έλεγχος υποθέσεων σε πειράματα, Διατύπωση και έλεγχος υποθέσεων σε εμπειρικές, μη πειραματικές μελέτες, Διατύπωση θεωρίας και έλεγχος ιδιοτήτων/στοιχείων της, Συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων, Χρήση υπολογιστικών μοντέλων και μεθόδων προσομοίωσης, Δημιουργία νέου προϊόντος (αγαθού ή υπηρεσίας), Αποτέλεσμα άμεσα εφαρμόσιμο σε επιχείρηση (π.χ. βιομηχανικό διδακτορικό).

Συνολικά, σε ποσοστό 67,8% οι νέοι επιστήμονες ασχολήθηκαν με την συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων και σε 36,6% με τη διατύπωση και τον έλεγχο υποθέσεων σε πειράματα. Τα χαμηλότερα ποσοστά συγκεντρώνουν η δημιουργία νέου προϊόντος (14,5%) και τα άμεσα εφαρμόσιμα αποτελέσματα σε επιχειρήσεις (6,5%) (Διάγραμμα 32).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 32: Βασική δραστηριότητα-περιεχόμενο διδακτορικής έρευνας, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική έρευνα

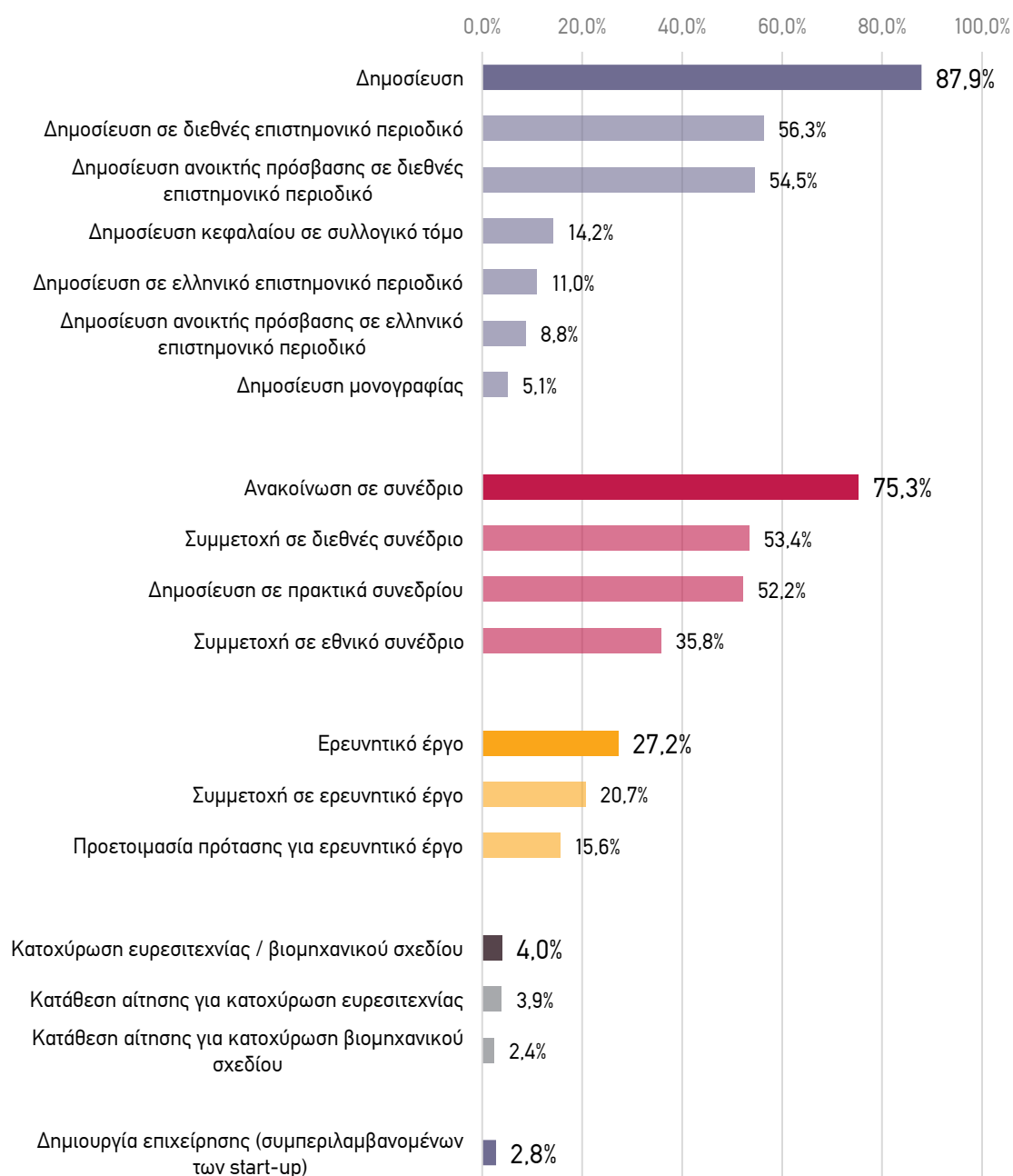
Η υποενότητα αυτή παρουσιάζει στοιχεία ως προς τις επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική έρευνα των νέων διδασκόντων. Συγκεκριμένα, το Διάγραμμα 33 αποτυπώνει την κατανομή τους, ανά είδος επιστημονικής εκροής που έχει προκύψει.

Το 87,9% έχει τουλάχιστον μία δημοσίευση (κατά σειρά σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό, ανοικτής πρόσβασης σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό, δημοσίευση κεφαλαίου σε συλλογικό τόμο, σε ελληνικό επιστημονικό περιοδικό, ανοικτής πρόσβασης σε ελληνικό επιστημονικό περιοδικό, μονογραφία).

Το 75,3% έχει τουλάχιστον μια ανακοίνωση σε συνέδριο (διεθνές, πρακτικά συνεδρίου, εθνικό συνέδριο).

Το 27,2% έχει συμμετάσχει σε ερευνητικό έργο (συμπεριλαμβανομένης και της προετοιμασίας της πρότασης), ενώ αρκετά μικρότερα ποσοστά παρατηρούνται για τις υπόλοιπες εκροές που αφορούν την κατοχύρωση πνευματικής ιδιοκτησίας (4,0%) και τη δημιουργία επιχείρησης (2,8%).

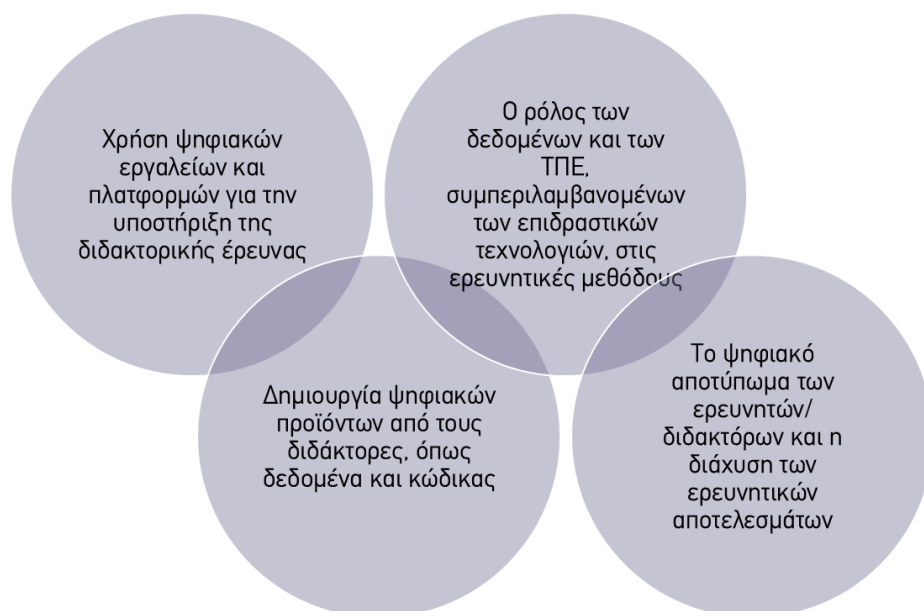
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 33: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκτόρων, ανά είδος επιστημονικής εκροής που συνδέεται με τις διδακτορικές σπουδές, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Ενότητα 7

Χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτορική έρευνα

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται στοιχεία για τον βαθμό αξιοποίησης ψηφιακών τεχνολογιών και εργαλείων στη διδακτορική έρευνα όπως αναδεικνύονται από τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών για την υποστήριξη της διδακτορικής έρευνας, τον ρόλο των δεδομένων και των ΤΠΕ, την παραγωγή δεδομένων και κωδίκων προγραμματισμού ως εκροή της διδακτορικής διατριβής, και τέλος την ψηφιακή ταυτότητα των νέων διδασκόντων στη διάχυση⁹.

Πηγή: OECD (2019), Measuring the Digital Transformation: A Roadmap for the Future, OECD Publishing, Paris.
<https://doi.org/10.1787/9789264311992-en>

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

Η βιβλιογραφική αναζήτηση και η πρόσβαση σε άλλες πηγές για την έρευνα αποτελούν τον πλέον συνήθη λόγο αξιοποίησης διαδικτυακών πλατφορμών ή συναφών εφαρμογών (apps), εργαλείων και λύσεων, κατά τη διάρκεια των διδακτορικών σπουδών των νέων διδασκόντων.

Για τους σκοπούς της διδακτορικής έρευνας οι νέοι διδάκτορες αξιοποίησαν επίσης τις νέες επιδραστικές ψηφιακές τεχνολογίες: ποσοστό 26,5% ανέπτυξαν ή χρησιμοποίησαν διαδικασίες με υπολογιστικά

⁹ Για το περιεχόμενο αυτής της ενότητας έχουν ληφθεί υπόψη σχετικές αναλύσεις του ΟΟΣΑ, ενώ κατά την προετοιμασία της αντίστοιχης ενότητας του ερωτηματολογίου που κλήθηκαν να απαντήσουν οι διδάκτορες έχει ληφθεί υπόψη η έρευνα του ΟΟΣΑ «International Survey of Scientific Authors 2018 “How is science going digital?”»

συστήματα για την εξόρυξη γνώσης και πληροφοριών από δομημένα ή αδόμητα δεδομένα (data mining & machine learning), ποσοστό 17,7% αξιοποίησαν δεδομένα μεγάλης κλίμακας (Big Data), 11,9%, ασχολήθηκαν με διασυνδεδεμένους αισθητήρες (Internet of Things), 8,4% χρησιμοποίησαν συμμετοχικά δίκτυα (participative networks) για την πρόσβαση σε δεδομένα και 7,9% ασχολήθηκαν με τη ρομποτική (robotics). Επίσης, η πλειονότητα των νέων διδασκόντων (75,5%) χρησιμοποίησαν βάσεις δεδομένων με χαρακτηριστικά μεγέθους, πολυπλοκότητας και ετερογένειας, των οποίων ο χειρισμός είναι δυνατός με συμβατικά εργαλεία (π.χ. με τη χρήση Excel, SPSS, κ.λπ.).

Σε ποσοστό 59,4%, η έρευνα των νέων διδασκόντων οδηγεί στη δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων ή/και την ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού. Το 38,4% των νέων διδασκόντων απάντησε ότι στις επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική τους έρευνα περιλαμβάνεται η δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων, το 5,3% η ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού ενώ για το 15,8% οι επιστημονικές εκροές συμπεριλαμβάνουν τόσο δεδομένα, όσο και ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού.

Η πλειονότητα των νέων διδασκόντων (ποσοστό 75%) χρησιμοποίησε το διαδίκτυο για τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Σε ποσοστό 59,5% οι νέοι διδάκτορες χρησιμοποίησαν εξειδικευμένο ακαδημαϊκό προφίλ ή ιστοσελίδα επιστημονικής δικτύωσης (π.χ. Academia, ORCID κ.λπ.), 42,6% αξιοποίησε για αυτό τον σκοπό μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, LinkedIn κ.λπ.), και 28,8% έκανε χρήση της ιστοσελίδας του πανεπιστημίου ή του φορέα στον οποίο εργάζεται.

Χρήση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών για την υποστήριξη της διδακτορικής έρευνας

Η χρήση διαδικτυακών πλατφορμών και ψηφιακών εργαλείων υποστηρίζουν το σύνολο των διαδικασιών και των βημάτων υλοποίησης επιστημονικής έρευνας ενώ η ψηφιακή συνδεσιμότητα και οι πλατφόρμες ανοικτής επιστήμης επαναπροσδιορίζουν τη συλλογική φύση της έρευνας, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη συνεργασία¹⁰. Σε αυτή τη βάση, οι νέοι διδάκτορες κλήθηκαν να υποδείξουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για μια σειρά από δραστηριότητες που αφορούν άμεσα τη διδακτορική τους έρευνα, και οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες τρεις κύριες διαστάσεις: αναζήτηση και απόκτηση πληροφοριών και πόρων, διαχείριση και υλοποίηση του ερευνητικού τους έργου & ανάλυση δεδομένων, δημοσίευση και επικοινωνία επιστημονικών αποτελεσμάτων.

Πιο αναλυτικά, στο Διάγραμμα 34 φαίνεται ότι η βιβλιογραφική αναζήτηση και η πρόσβαση σε άλλες πηγές για την έρευνα αποτελούν τον πλέον συνήθη λόγο (97,8% των νέων διδασκόντων) αξιοποίησης διαδικτυακών πλατφορμών ή συναφών εφαρμογών (apps), κατά τη διάρκεια των διδακτορικών σπουδών.

Ακολουθούν η αναζήτηση και διασύνδεση με άλλους ερευνητές σχετικούς με την έρευνά τους (81,3%), η ανάλυση δεδομένων (79,9%), η δημοσίευση και επικοινωνία ερευνητικών αποτελεσμάτων (78,8%) και η οργάνωση και διαχείριση βιβλιογραφίας (64,3%).

¹⁰ Borgman, C. L. (2015). Big Data, Little Data, No Data: Scholarship in the Networked World, MIT Press

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 34: Λόγος αξιοποίησης διαδικτυακών πλατφορμών ή συναφών εφαρμογών (apps), εργαλείων και λύσεων, για τους σκοπούς της διδακτορικής έρευνας, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

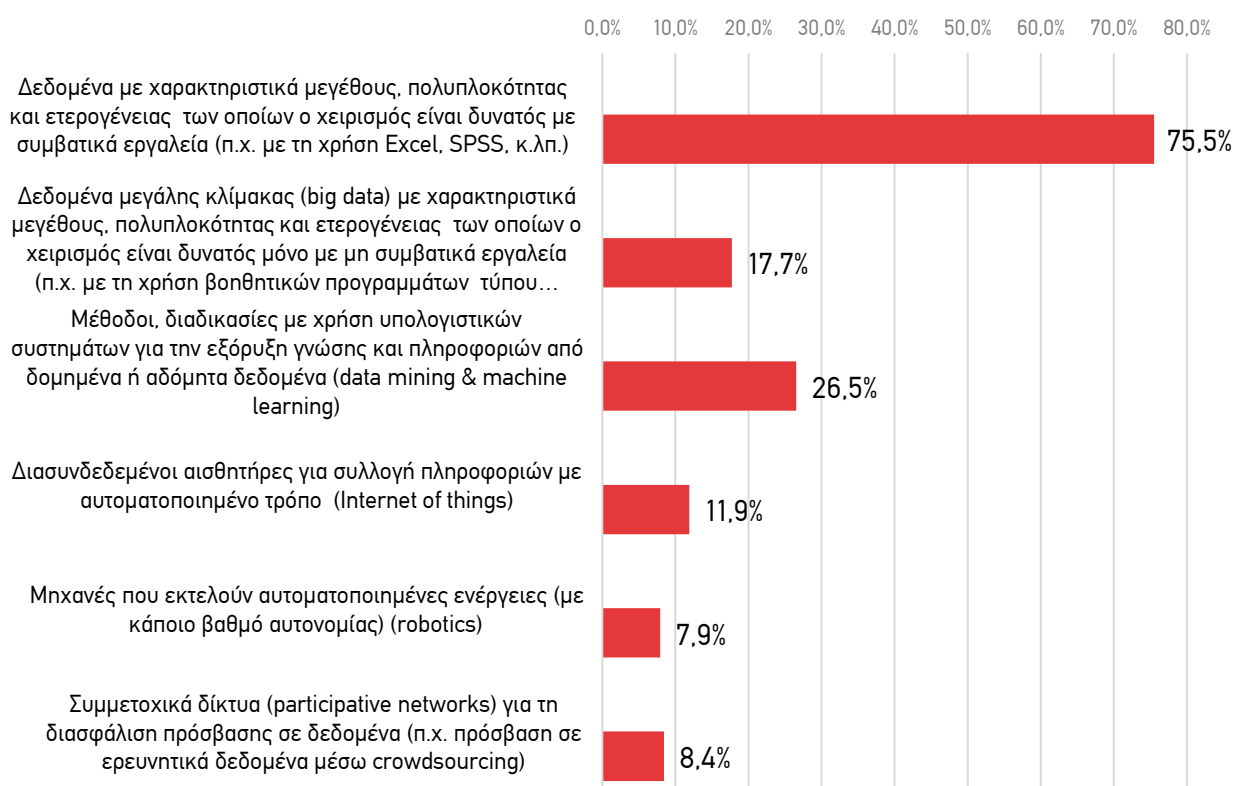

Ο ρόλος των δεδομένων και των ΤΠΕ στις ερευνητικές μεθόδους

Η υποενότητα αυτή επιχειρεί να διερευνήσει τον βαθμό στον οποίο η διδακτορική έρευνα μοχλεύεται, ενεργοποιείται ή ακόμα και προσδιορίζεται από τις επιδραστικές ψηφιακές τεχνολογίες. Οι τεχνολογίες μεγάλων δεδομένων (big data), τεχνητής νοημοσύνης και υπολογιστικής ανάλυσης επιτρέπουν νέες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, επεκτείνοντας τις δυνατότητες ερμηνείας και πειραματισμού πέρα από τα παραδοσιακά όρια των επιστημονικών κλάδων¹¹. Στο πλαίσιο αυτό, μια βασική πτυχή της ψηφιακοποίησης της επιστήμης συνδέεται με το κατά πόσο οι νέοι διδάκτορες ασχολήθηκαν με νέα επιδραστικά ψηφιακά μέσα, για τους σκοπούς της διδακτορικής τους έρευνας.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, (Διάγραμμα 35), ποσοστό 26,5% των νέων διδασκόντων ανέπτυξαν ή χρησιμοποίησαν διαδικασίες με υπολογιστικά συστήματα για την εξόρυξη γνώσης και πληροφοριών από δομημένα ή αδόμητα δεδομένα (data mining & machine learning), Ποσοστό 17,7% αξιοποίησαν δεδομένα μεγάλης κλίμακας (Big Data), 11,9%, ασχολήθηκαν με διασυνδεδεμένους αισθητήρες (Internet of Things), 8,4% χρησιμοποίησαν συμμετοχικά δίκτυα (participative networks) για την πρόσβαση σε δεδομένα και 7,9% ασχολήθηκαν με τη ρομποτική (robotics). Η πλειονότητα των νέων διδασκόντων (75,5%) έκαναν χρήση βάσεων δεδομένων με χαρακτηριστικά μεγέθους, πολυπλοκότητας και ετερογένειας, των οποίων ο χειρισμός είναι δυνατός με συμβατικά εργαλεία (π.χ. με τη χρήση Excel, SPSS, κ.λπ.).

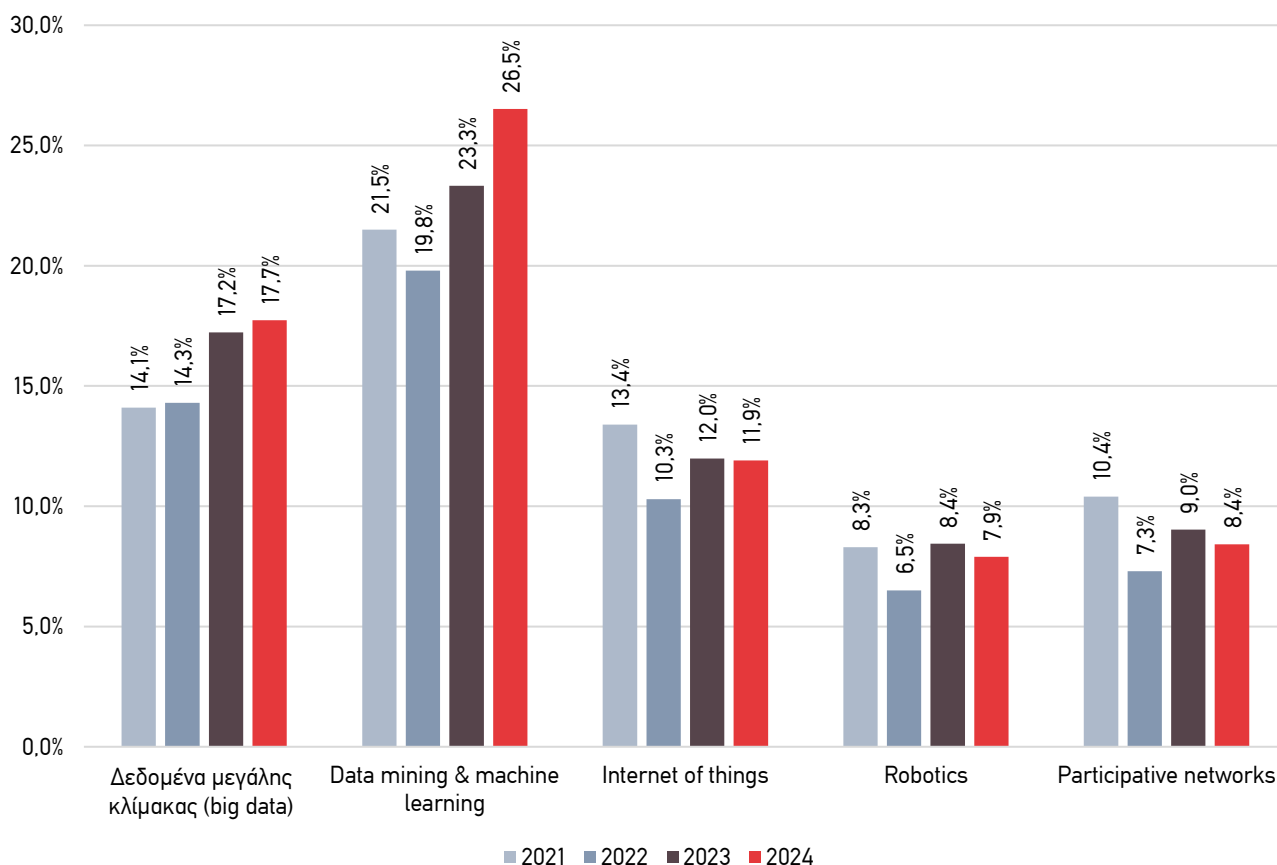
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 35: Αξιοποίηση επιδραστικών ψηφιακών τεχνολογιών για τους σκοπούς της διδακτορικής έρευνας, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

¹¹ Kitchin, R. (2014). *The Data Revolution: Big Data, Open Data, Data Infrastructures & Their Consequences*. Sage.

Το Διάγραμμα 36 παρουσιάζει την εξέλιξη της ανάπτυξης / χρήσης των παραπάνω τεχνολογιών από τους διδάκτορες την περίοδο 2021-2024. Οι εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης (Data mining & machine learning) και τα δεδομένα μεγάλης κλίμακας (Big Data) παρουσιάζουν σαφή αύξηση στη διάρκεια της περιόδου ενώ οι τεχνολογίες διασυνδεδεμένων αισθητήρων (Internet of Things), η ρομποτική (robotics) και τα συμμετοχικά δίκτυα (participative networks) για την πρόσβαση σε δεδομένα, διατηρούν σταθερά μερίδια.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 36: Αξιοποίηση επιδραστικών ψηφιακών τεχνολογιών για τους σκοπούς της διδακτορικής έρευνας, 2021-2024 (ως % των αποκρίσεων)

Ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού και δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων

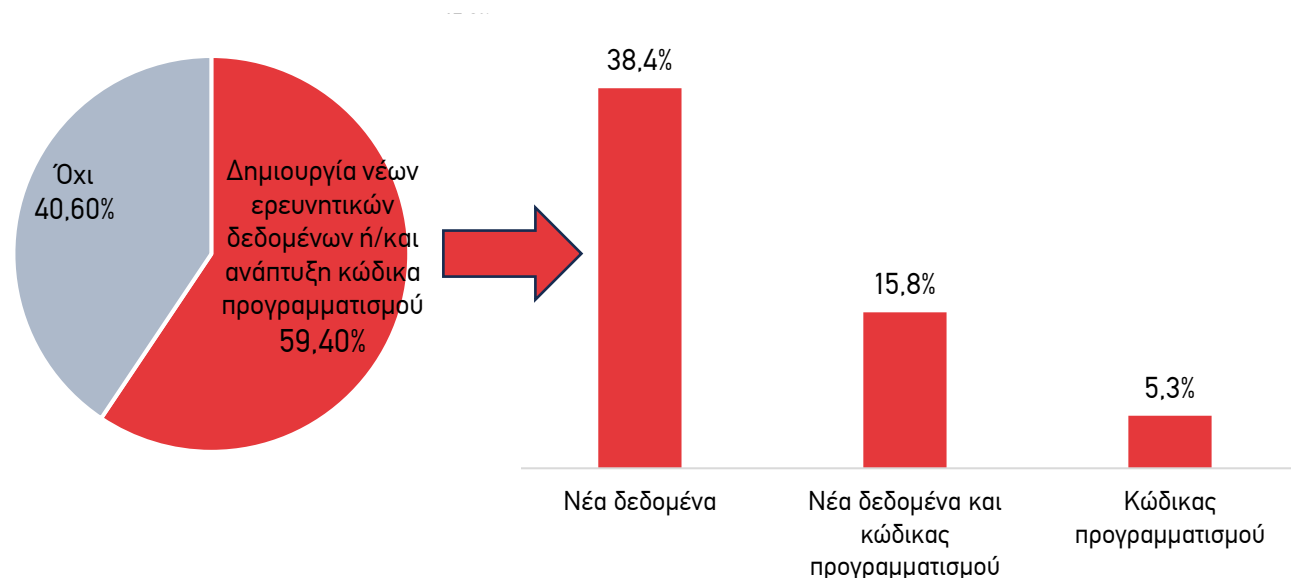
Η παρούσα υποενότητα εξετάζει τον βαθμό στον οποίο οι ερευνητές παράγουν «ψηφιακά προϊόντα» που αναπτύσσουν για τους σκοπούς της διδακτορικής τους έρευνας, όπως νέα ερευνητικά δεδομένα και κώδικας προγραμματισμού.

Πιο συγκεκριμένα, στο Διάγραμμα 36 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ερώτησης που διερευνά το εάν και κατά πόσο στις επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τη διδακτορική έρευνα των νέων διδασκόντων

περιλαμβάνεται η δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων ή η ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού. Η πλειονότητα των διδασκτόρων (59,4%) ανέφερε ότι οι επιστημονικές εκροές της διατριβής τους περιλαμβάνουν τη δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων ή/και την ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού.

Αναλυτικότερα, ποσοστό 38,4% των νέων διδασκτόρων απάντησε ότι η έρευνά τους περιλαμβάνει μόνο τη δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων, 5,3% μόνο την ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού, ενώ για το 15,8% οι επιστημονικές εκροές συμπεριλαμβάνουν τόσο νέα ερευνητικά δεδομένα, όσο και κώδικα προγραμματισμού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 36: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκτόρων, ανάλογα με το εάν οι επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τις διδακτορικές σπουδές περιλαμβάνουν τη δημιουργία νέων ερευνητικών δεδομένων ή την ανάπτυξη κώδικα προγραμματισμού, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

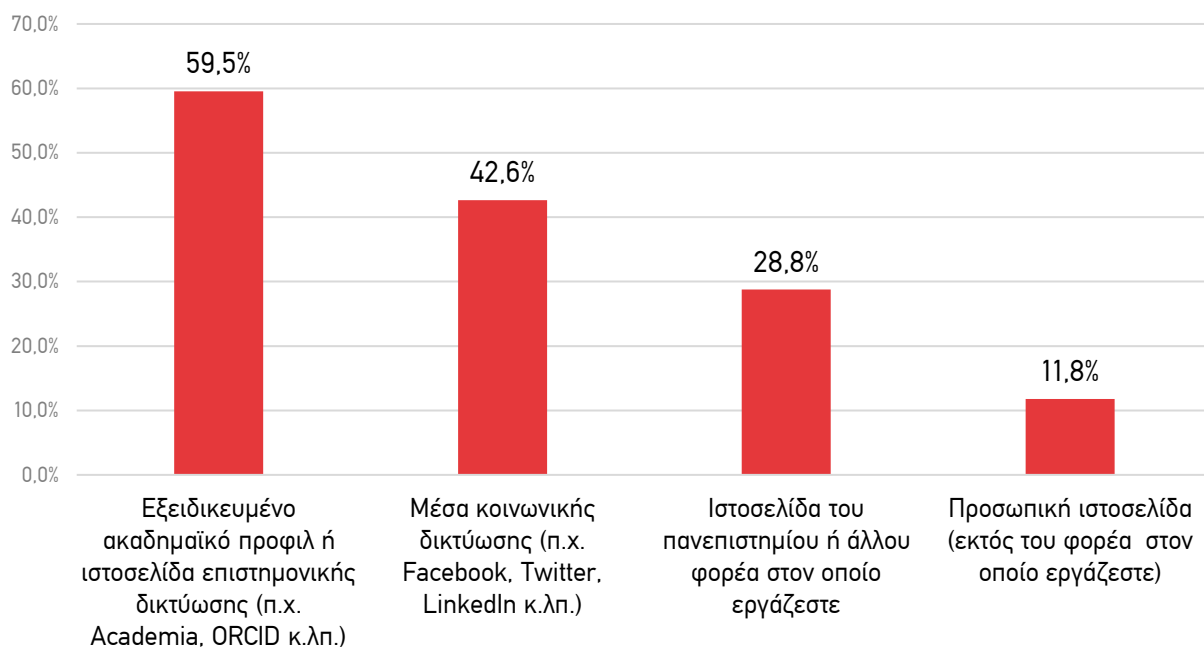
Χρήση διαδικτύου για τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων

Η πλειονότητα των νέων διδασκτόρων (ποσοστό 75%) χρησιμοποίησε το διαδίκτυο για τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Σε ποσοστό 57,6% οι διδάκτορες χρησιμοποίησαν εξειδικευμένο ακαδημαϊκό προφίλ ή ιστοσελίδα επιστημονικής δικτύωσης (π.χ. Academia, ORCID κ.λπ.), 42,6% αξιοποίησε για αυτό τον σκοπό μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, X, LinkedIn κ.λπ.), και 28,8% έκανε χρήση της ιστοσελίδας του πανεπιστημίου ή του φορέα στον οποίο εργάζεται.

Τέλος, 11,8% χρησιμοποίησε/δημιούργησε προσωπική ιστοσελίδα (Διάγραμμα 37).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 37: Δίαυλοι επικοινωνίας, για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της διδακτορικής έρευνας μέσω διαδικτύου, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

Ενότητα 8

Επαγγελματική απασχόληση και μελλοντικοί στόχοι νέων διδασκόντων

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται στοιχεία για την επαγγελματική απασχόληση των νέων διδασκόντων κατά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών τους, αναλύονται οι μελλοντικές επαγγελματικές προοπτικές τους, και διερευνάται η πιθανότητα μελλοντικής εγκατάστασής τους στο εξωτερικό.

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

Κατά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών τους, οι νέοι διδάκτορες σε ποσοστό 78,8% εργάζονται. Οι περισσότεροι διατηρούν τη θέση που κατείχαν πριν την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών (58,0%). Ποσοστό 17,8% δεν εργάζεται και αναζητά θέση εργασίας.

Όσον αφορά την προοπτική εγκατάστασης των νέων διδασκόντων στο εξωτερικό, η μεγάλη πλειονότητα (85,9%) δεν σκοπεύει να φύγει στο άμεσο μέλλον από τη χώρα.

Από όσους σκοπεύουν να εγκατασταθούν στο άμεσο μέλλον μόνιμα στο εξωτερικό, Οι περισσότεροι από όσους σκοπεύουν να εγκατασταθούν στο άμεσο μέλλον μόνιμα στο εξωτερικό προέρχονται από τις Φυσικές Επιστήμες (33,8%), ενώ ακολουθούν όσοι εξειδικεύονται στην Ιατρική και στις Επιστήμες Υγείας (21,3%) και όσοι προέρχονται από τις Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογία (19,5%). Αντίστοιχα, η πλειονότητα όσων δεν σκοπεύουν να μεταναστεύσουν, προέρχεται από δύο επιστημονικά πεδία, τις Κοινωνικές Επιστήμες (13,6%) και τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες & Τέχνες (7,3%).

Η συνέχιση της ερευνητικής δραστηριότητας φαίνεται ότι αποτελεί τον βασικό λόγο για την προοπτική μόνιμης εγκατάστασης των νέων διδασκόντων εκτός χώρας (46,0%), ενώ έπεται η επαγγελματική απασχόληση σε οποιοδήποτε είδος θέσης εργασίας, εκτός έρευνας (25,4%) και η ακαδημαϊκή σταδιοδρομία (19,5%).

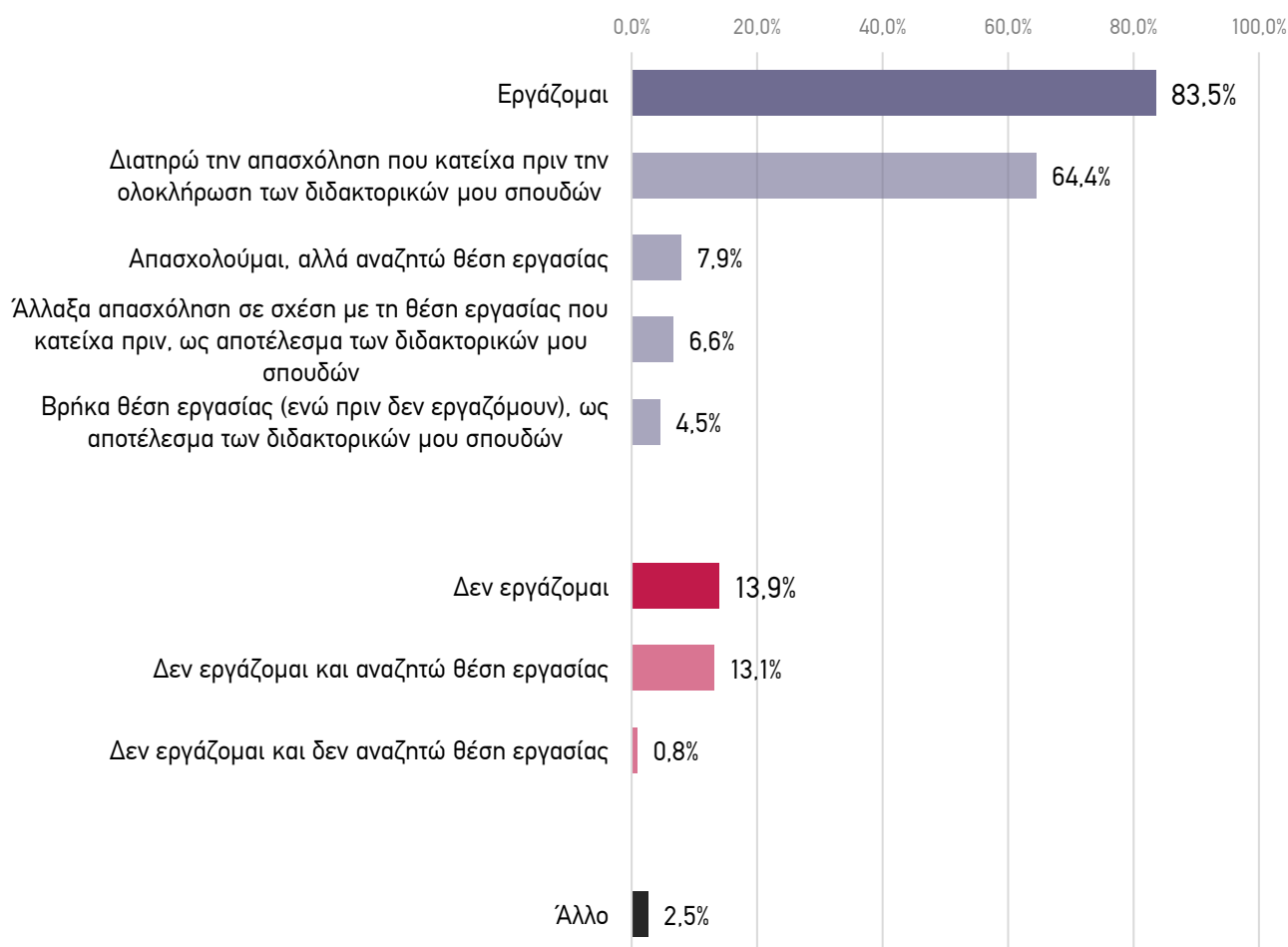
Επαγγελματική απασχόληση νέων διδασκόντων

Όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 38, ένα σημαντικό ποσοστό (83,5%) των νέων διδασκόντων έχουν επαγγελματική απασχόληση όταν ολοκληρώνουν τις διδακτορικές τους σπουδές.

Οι περισσότεροι διατηρούν τη θέση που κατείχαν πριν την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών (64,4%). Σε ποσοστό 11% οι νέοι διδάκτορες βρήκαν εργασία ενώ πριν δεν εργάζονταν ή άλλαξαν θέση εργασίας ως αποτέλεσμα των διδακτορικών σπουδών: 6,1% δήλωσαν ότι 'άλλαξα απασχόληση σε σχέση με τη θέση εργασίας που κατείχα πριν, ως αποτέλεσμα των διδακτορικών μου σπουδών' και 5,6% 'βρήκα θέση

εργασίας, ως αποτέλεσμα των διδακτορικών μου σπουδών'. Τέλος, ποσοστό 9,1% απασχολούνται αλλά αναζητούν νέα θέση εργασίας ενώ ποσοστό 17,8% δεν εργάζεται και αναζητά θέση εργασίας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 38: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά καθεστώς απασχόλησης κατά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

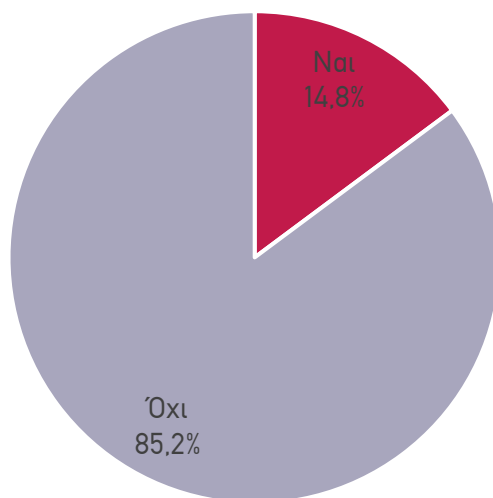

Μελλοντικές προοπτικές νέων διδασκόντων ως προς την πιθανή εγκατάσταση στο εξωτερικό

Στην υποενότητα αυτή, το ενδιαφέρον της ανάλυσης εστιάζεται στη διερεύνηση της προοπτικής εγκατάστασης των νέων διδασκόντων στο εξωτερικό.

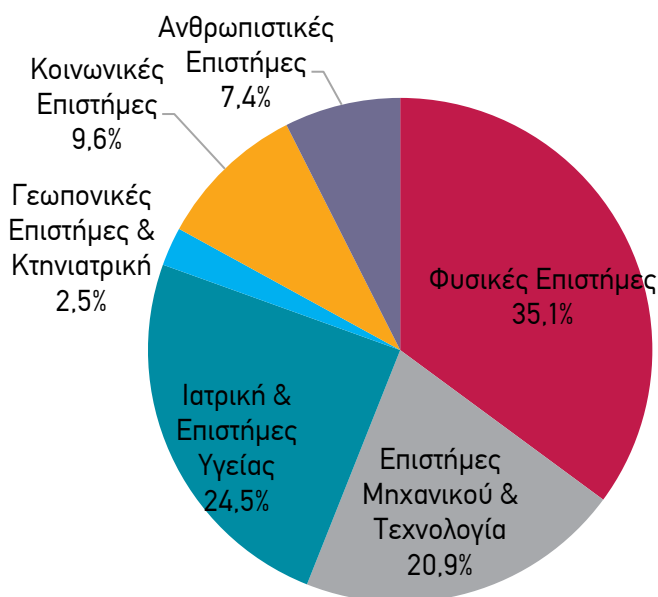
Με βάση τις αποκρίσεις των νέων διδασκόντων, η μεγάλη πλειονότητα αυτών (85,2%) δεν σκοπεύει να φύγει στο άμεσο μέλλον από τη χώρα (Διάγραμμα 39).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 39: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανάλογα με την προοπτική εγκατάστασής τους στο εξωτερικό, 2024 (ως % των αποκρίσεων)

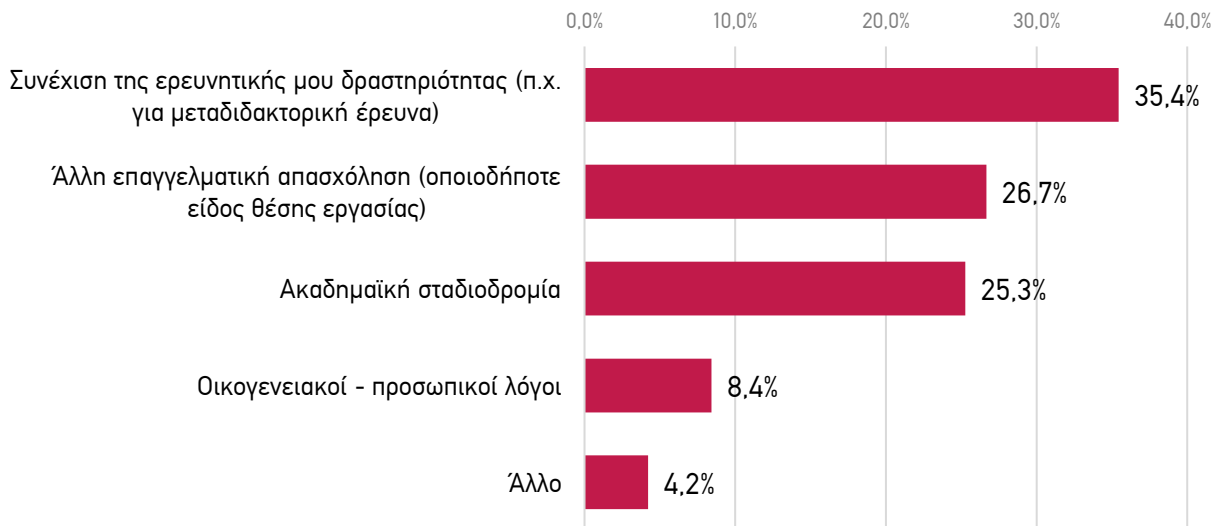
Οι περισσότεροι από όσους σκοπεύουν να εγκατασταθούν στο άμεσο μέλλον μόνιμα στο εξωτερικό προέρχονται από τις Φυσικές Επιστήμες (34,7%), ενώ ακολουθούν όσοι εξειδικεύονται στην Ιατρική και στις Επιστήμες Υγείας (24,2%) και όσοι προέρχονται από τις Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογία (20,7%) (Διάγραμμα 40).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 40: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανάλογα με την προοπτική εγκατάστασης στο εξωτερικό και επιστημονικό πεδίο διατριβής, 2024 (ως % των νέων διδασκόντων που προσανατολίζονται να εγκατασταθούν στο εξωτερικό)

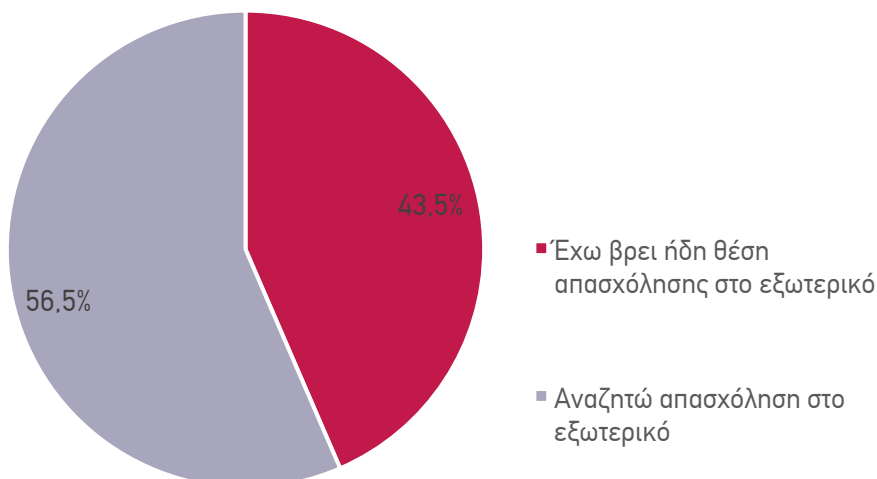
Η συνέχιση της ερευνητικής δραστηριότητας φαίνεται ότι αποτελεί τον βασικό λόγο για την προοπτική μόνιμης εγκατάστασης των νέων διδασκόντων εκτός χώρας (34,4%), ενώ έπεται η επαγγελματική απασχόληση σε οποιοδήποτε είδος θέσης εργασίας (26,7%) και η ακαδημαϊκή σταδιοδρομία (25,3%) (Διάγραμμα 41).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 41: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά λόγο προοπτικής μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό, 2024 (ως % των νέων διδασκόντων που προσανατολίζονται να εγκατασταθούν στο εξωτερικό)

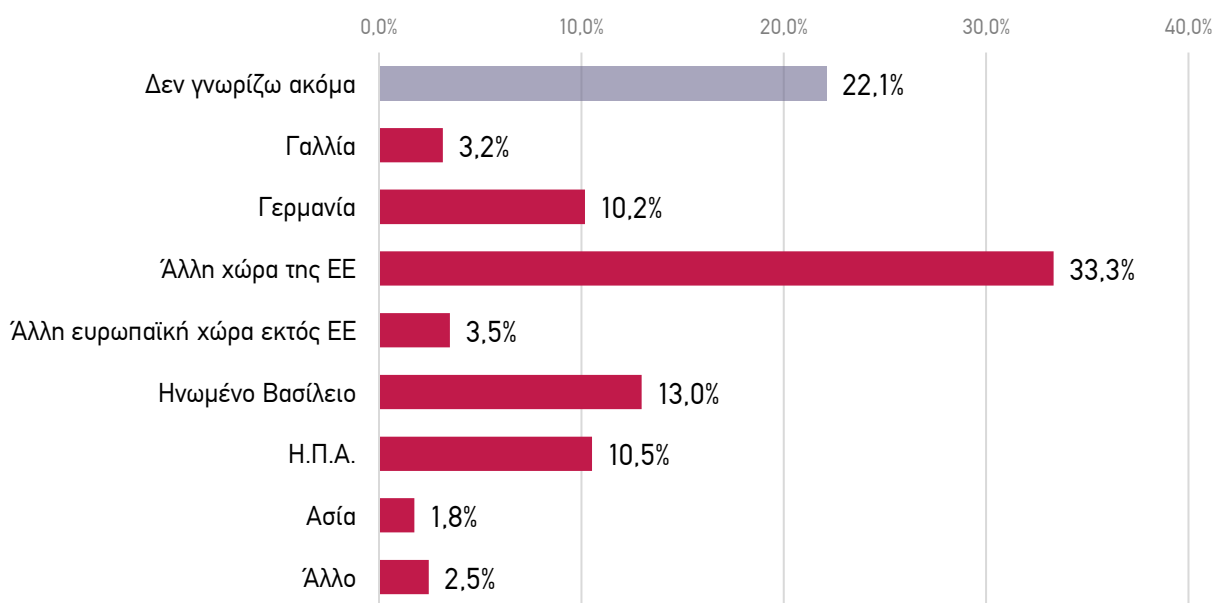
Διερευνώντας, αντίστοιχα, μεταξύ των νέων διδασκόντων που προσανατολίζονται να εγκατασταθούν στο εξωτερικό, το εάν έχουν βρει ή αναζητούν θέση απασχόλησης, προκύπτει ότι το 43,5% έχει βρει ήδη θέση απασχόλησης ενώ το 56,5% αναζητά (Διάγραμμα 42).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 42: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανάλογα με το εάν έχουν βρει ή αναζητούν θέση απασχόλησης στο εξωτερικό, 2024 (ως % των νέων διδασκόντων που προσανατολίζονται να εγκατασταθούν στο εξωτερικό)

Τέλος, το Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ), οι ΗΠΑ και η Γερμανία είναι οι χώρες που συγκεντρώνουν τις περισσότερες προτιμήσεις των νέων διδασκόντων για τη μετεγκατάσταση στο εξωτερικό (13,0%, 10,5% και 10,2% αντίστοιχα). Πρέπει να σημειωθεί εδώ, ότι η πλειονότητα των νέων διδασκόντων επιλέγουν κάποια άλλη χώρα-κράτος μέλος της ΕΕ εκτός των προαναφερθέντων (33,3%), το 22,1% δεν γνωρίζει ακόμα το που είναι πιθανό να εγκατασταθεί, ενώ και το 3,5% όσων προσανατολίζονται να εγκατασταθούν στο εξωτερικό επιλέγει μια άλλη χώρα, εκτός των προαναφερθέντων, που δεν είναι κράτος μέλος της ΕΕ και το 1,8% την Ασία (Διάγραμμα 43).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 43: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά χώρα πιθανής μόνιμης εγκατάστασης, 2024 (ως % των νέων διδασκόντων που προσανατολίζονται να εγκατασταθούν στο εξωτερικό)

Μεθοδολογικές σημειώσεις

Πλαίσιο και περιγραφή της στατιστικής έρευνας

Η ετήσια εθνική στατιστική έρευνα για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου από ελληνικά ΑΕΙ διενεργείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) ως η αρμόδια Εθνική Στατιστική Αρχή, αποτελώντας μέρος των επίσημων στατιστικών που παράγει το ΕΚΤ.

Οι στατιστικές για τους διδάκτορες από ελληνικά ΑΕΙ παράγουν δείκτες για τους απόφοιτους ISCED 8 (διδακτορικό επίπεδο) με βάση την ταξινόμηση International Standard Classification of Education ISCED 2011 της UNESCO (<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>).

Η συλλογή των στοιχείων γίνεται μέσω του Εθνικού Αρχείου Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ), το οποίο συγκροτείται, τηρείται και διατίθεται δια νόμου, από το 1985 και εντεύθεν, από το ΕΚΤ. Στο ΕΑΔΔ συγκεντρώνονται σε ψηφιακή μορφή οι διδακτορικές διατριβές οι οποίες απονέμονται από τα ελληνικά πανεπιστήμια σε Έλληνες και μη Έλληνες, καθώς και διατριβές Ελλήνων που εκπονήθηκαν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού και αναγνωρίστηκαν από τον αρμόδιο εθνικό φορέα – ΔΟΑΤΑΠ.

Το ΕΑΔΔ αποτελείται από δύο διακριτά πληροφοριακά συστήματα τα οποία αναπτύσσονται και λειτουργούν από το ΕΚΤ:

- ο το Σύστημα Ηλεκτρονικής Κατάθεσης, μέσω του οποίου γίνεται η ηλεκτρονική κατάθεση και διαχείριση των διατριβών (<https://phdms.ekt.gr/phdms/>). Μέσω του συστήματος αυτού πραγματοποιείται η συλλογή των στοιχείων για την κατάρτιση της εθνικής στατιστικής έρευνας για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου από ελληνικά ΑΕΙ.
- ο το Σύστημα Διάθεσης, μέσω του οποίου είναι δυνατή η online αναζήτηση και διάθεση των διατριβών (<https://www.didaktorika.gr/eadd/>).

Το Σύστημα Ηλεκτρονικής Κατάθεσης, πλήρως προσαρμοσμένο στα δεδομένα της ψηφιακοποίησης των δημοσίων υπηρεσιών, αποτελεί μοναδικό εργαλείο που χρησιμοποιείται αρμοδίως από τις Γραμματείες των ελληνικών ΑΕΙ και του ΔΟΑΤΑΠ (εφεξής «Γραμματείες»). Το συγκεκριμένο σύστημα είναι προσβάσιμο και επιτρέπει μόνο στο αρμόδιο προσωπικό των Γραμματειών, καθώς και στους διδάκτορες, να διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες κατάθεσης με εύκολο και άμεσο τρόπο.

Πιο συγκεκριμένα, σε συνέχεια της υποστήριξης της διδακτορικής διατριβής και προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος στον/την διδάκτορα, η διατριβή θα πρέπει να ενταχθεί επιτυχώς στο ΕΑΔΔ ακολουθώντας μια συγκεκριμένη ροή εργασιών. Συνοπτικά, όπως φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί, οι Γραμματείες ενεργοποιούν τη διαδικασία κατάθεσης της διατριβής, αφού έχει ολοκληρωθεί με επιτυχία η δημόσια υποστήριξή της, και συμπληρώνουν τα στοιχεία που αιτούνται στην Α φάση. Στη συνέχεια οι διδάκτορες ελέγχουν και επικυρώνουν τα στοιχεία που εισήχθησαν στην Α φάση, συμπληρώνουν πρόσθετα μεταδεδομένα, μεταφορτώνουν τα τελικά ψηφιακά αρχεία των διατριβών τους και, επίσης, συμπληρώνουν το ερωτηματολόγιο της στατιστικής έρευνας του ΕΚΤ. Οι αρμόδιες Γραμματείες και οι διδάκτορες

εισέρχονται στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Κατάθεσης - με απόλυτη ευθύνη τους ως προς το περιεχόμενο και τον χρόνο καταχώρησης.

Η διαδικασία της ηλεκτρονικής κατάθεσης μίας διδακτορικής διατριβής στο σύστημα απεικονίζεται στο ακόλουθο Σχήμα:

Με βάση την παραπάνω διαδικασία, η ετήσια στατιστική έρευνα του ΕΚΤ καταγράφει ως νέους διδάκτορες σε ένα συγκεκριμένο έτος αναφοράς όλους όσους υποστήριξαν επιτυχώς τη διδακτορική τους διατριβή εντός του εξεταζόμενου έτους αναφοράς και ως εκ τούτου οι Γραμματείες έχουν ενεργοποιήσει τη διαδικασία κατάθεσης της διδακτορικής διατριβής.

Τα στοιχεία αντλούνται για κάθε έτος αναφοράς τον Απρίλιο του επόμενου ημερολογιακού έτους. Ο συγκεκριμένος χρόνος έχει επιλεγεί, προκειμένου να εγγράφονται στο σύστημα όσο το δυνατό περισσότερες διατριβές και συμπληρωμένα ερωτηματολόγια για το έτος αναφοράς¹² και παράλληλα να διασφαλίζεται η έγκαιρη δημοσίευση των στατιστικών αποτελεσμάτων. Η ενδεχόμενη καθυστερημένη καταχώρηση διατριβών από τις Γραμματείες ή συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους διδάκτορες είναι φαινόμενο που δεν μπορεί να αποκλειστεί. Για αυτόν τον λόγο στο σχετικό Διάγραμμα της έκδοσης που αποτυπώνει τον αριθμό των νέων διδασκόντων διαχρονικά είναι πιθανή η χρονικά προς τα πίσω επικαιροποίηση των στοιχείων.

Σύντομη περιγραφή δεδομένων

Η έρευνα είναι απογραφική. Τα στοιχεία συλλέγονται από:

- Την αίτηση κατάθεσης και τα μεταδεδομένα των διδακτορικών διατριβών, που συμπληρώνονται από τις Γραμματείες και τους διδάκτορες. Αναφέρονται στα στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των νέων διδασκόντων, τα βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά (όπως φύλο, έτος γέννησης κ.α.), τα ιδρύματα και τις σχολές εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, τα επιστημονικά πεδία και υποπεδία στα οποία εντάσσονται οι διδακτορικές διατριβές.
- το ερωτηματολόγιο της στατιστικής έρευνας του ΕΚΤ για τους κατόχους διδακτορικού τίτλου που συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τους διδάκτορες. Έχει αναπτυχθεί από το ΕΚΤ στην πλατφόρμα Limesurvey και ενσωματώνει βασικούς και προχωρημένους ελέγχους ορθότητας κατά τη συμπλήρωση σε πραγματικό χρόνο, ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια των συλλεγόμενων στοιχείων.

Βάση για τη νέα δομή και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου που εφαρμόζεται από το 2021 και μετά, αποτέλεσαν διεθνείς εκθέσεις και πρακτικές, συναφείς με την ανάλυση δεδομένων για τους νέους διδάκτορες, όπως το Survey of Earned Doctorates (SED) του National Science Foundation (NSF), το Career Tracking Survey of Doctorate Holders (Science Connect – European Science Foundation), αντίστοιχες μελέτες και στοιχεία του Centre for Science and Technology Studies (CWTS) κ.ά.

Οι θεματικές που διερευνώνται σχετικά με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτορική έρευνα έχουν προκύψει από ανάλυση και επιλογή ερωτήσεων που περιλαμβάνονται στην έρευνα του ΟΟΣΑ «OECD International Survey of Scientific Authors 2018 - How is science going digital?» (βλ. <https://www.oecd.org/sti/ISSA2questionnaire.pdf>), καθώς και από τις εξής σχετικές αναλύσεις του ΟΟΣΑ: OECD - Charting the digital transformation of science, Bello, M., Galindo-Rueda, Φ. (2020). Charting the digital transformation of science: Findings from the 2018, OECD International Survey of Scientific Authors (ISSA2). OECD Science, Technology and Industry Working Papers 2020/03.

Το περιεχόμενο αυτών των ερωτηματολογίων και των αναλύσεων παραμετροποιήθηκε για τους σκοπούς της εθνικής στατιστικής έρευνας του ΕΚΤ και προσαρμόστηκε στα δεδομένα και το πλαίσιο που ισχύει, αντίστοιχα, στην Ελλάδα.

¹² Από τα στοιχεία προκύπτει ότι μέχρι τον Απρίλιο του επόμενου έτους έχει ξεκινήσει η διαδικασία κατάθεσης για ποσοστό άνω του 95% των διατριβών του έτους αναφοράς.

Συνοπτικά, το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Ενότητα 1: Δημογραφικά στοιχεία
- Ενότητα 2: Πρότεροι ακαδημαϊκοί τίτλοι και εξειδίκευση διδακτορικών σπουδών
- Ενότητα 3: Περίοδος διδακτορικών σπουδών (λόγος ανάληψης ερευνητικής δραστηριότητας και είδος της, βαθμός αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων, χρηματοδότηση, διεθνής κινητικότητα)
- Ενότητα 4: Επιστημονικές εκροές που συνδέονται με τις διδακτορικές σπουδές
- Ενότητα 5: Επαγγελματική απασχόληση κατά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών
- Ενότητα 6: Μελλοντικές επαγγελματικές προοπτικές
- Ενότητα 7: Αξιολόγηση ερωτηματολογίου

Το πλήρες ερωτηματολόγιο είναι διαθέσιμο εδώ: https://metrics.ekt.gr/sites/metrics-ekt/files/questionnaires-pdf/2024/PhDStatistics_Questionnaire_2023.pdf.pdf

Τα στοιχεία που παραθέτει η παρούσα έκθεση αφορούν στα δεδομένα και τις αποκρίσεις των νέων διδασκόντων του έτους 2024. Τα δεδομένα βασίζονται στα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από τις αιτήσεις των 2.042 νέων διδασκόντων και τις αποκρίσεις τους στα ερωτηματολόγια της έρευνας.

Η παράθεση των στοιχείων γίνεται σε ποσοστιαία βάση είτε επί του συνόλου των νέων διδασκόντων, είτε επί του συνόλου των αποκρίσεων ανά ερώτηση και με βάση όσους συμπλήρωσαν τα σχετικά ερωτηματολόγια.

Βασικές έννοιες και ταξινομήσεις

Σπουδές διδακτορικού επιπέδου

Ακολουθείται η ταξινόμηση International Standard Classification of Education ISCED 2011 της UNESCO (<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>). Στην Ελλάδα, η απονομή των διδακτορικών διπλωμάτων πραγματοποιείται αποκλειστικά από ΑΕΙ κατόπιν δημόσιας υποστήριξης της θέσης-διατριβής του υποψήφιου παρουσία επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η διδακτορική διατριβή υλοποιείται με την καθοδήγηση επιβλέποντα που προεδρεύει σχετικής τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Η διατριβή αποτελεί εξ ορισμού ερευνητική δραστηριότητα.

Διεθνής κινητικότητα

Σύμφωνα με προσαρμογή του ΟΟΣΑ στο «Recommendations on Statistics of International Migration, Revision 1 (UN, 1998)»: Διδάκτορες με διεθνή κινητικότητα θεωρούνται αυτοί οι οποίοι διέμειναν σε άλλη χώρα πλην της οικείας χώρας υπηκοότητας ή διαμονής τους, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 3 μηνών, για λόγους συναφείς με την ερευνητική τους δραστηριότητα.

Ιθαγένεια

Σύμφωνα με τον Νόμο περί κύρωσης του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (3284 / ΦΕΚ Α' 217/10.11.2004) κτήση της ιθαγένειας γίνεται είτε αυτοδίκαια με τη γέννηση (ως τέκνο Έλληνα ή Ελληνίδας ή ως βρέφος που γεννιέται σε ελληνικό έδαφος, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις), είτε με δήλωση και αίτηση, λόγω (γέννησης και) φοίτησης σε σχολείο στην Ελλάδα, τηρώντας μια συγκεκριμένη διαδικασία και προϋποθέσεις. Άλλοι τρόποι απόκτησης της ιθαγένειας είναι με αναγνώριση, υιοθεσία, κατάταξη στις ένοπλες δυνάμεις και με πολιτογράφηση.

Επιστημονικά πεδία διδακτορικής έρευνας

Η θεματική κατηγοριοποίηση των διδακτορικών διατριβών σε επιστημονικές περιοχές πραγματοποιείται με βάση την αναθεωρημένη ταξινόμηση Frascati (http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris). σε έξι κύρια επιστημονικά πεδία και 42 υποκατηγορίες:

Κύριο επιστημονικό πεδίο	Υποκατηγορία
Φυσικές Επιστήμες Natural Sciences	○ Μαθηματικά ○ Επιστήμη Ηλεκτρονικών Υπολογιστών & Πληροφορική ○ Φυσική ○ Χημεία ○ Γεωεπιστήμες & Επιστήμες Περιβάλλοντος ○ Βιολογία ○ Άλλες Φυσικές Επιστήμες
Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία Engineering & Technology	○ Επιστήμη Πολιτικού Μηχανικού ○ Επιστήμη Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, Επιστήμη Ηλεκτρονικού Μηχανικού, Μηχανικού ΗΥ ○ Επιστήμη Μηχανολόγου Μηχανικού ○ Επιστήμη Χημικού Μηχανικού ○ Μηχανική Υλικών ○ Βιοϊατρική Μηχανική ○ Περιβάλλοντική Μηχανική ○ Περιβαλλοντική Βιοτεχνολογία ○ Βιομηχανική Βιοτεχνολογία ○ Νανοτεχνολογία ○ Άλλες Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογίες

Κύριο επιστημονικό πεδίο	Υποκατηγορία
Ιατρική και Επιστήμες Υγείας Medical & Health Sciences	○ Βασική Ιατρική ○ Κλινική Ιατρική ○ Επιστήμες Υγείας ○ Ιατρική Βιοτεχνολογία ○ Άλλες Ιατρικές Επιστήμες
Γεωπονικές Επιστήμες & Κτηνιατρική Agricultural Sciences and Veterinary Sciences	○ Γεωπονία, Δασολογία, και Αλιεία ○ Επιστήμη Ζωικής Παραγωγής ○ Κτηνιατρική ○ Γεωπονική Βιοτεχνολογία ○ Άλλες Γεωπονικές Επιστήμες
Κοινωνικές Επιστήμες Social Sciences	○ Ψυχολογία και Γνωστική Επιστήμη ○ Οικονομικά και Επιχειρήσεις ○ Εκπαίδευση ○ Κοινωνιολογία ○ Νομική Επιστήμη ○ Πολιτικές Επιστήμες ○ Κοινωνική & Οικονομική Γεωγραφία ○ ΜΜΕ και Επικοινωνίες ○ Άλλες Κοινωνικές Επιστήμες
Ανθρωπιστικές Επιστήμες & Τέχνες Humanities and the Arts	○ Ιστορία & Αρχαιολογία ○ Γλώσσα & Λογοτεχνία ○ Φιλοσοφία, Ηθική και Θρησκεία ○ Τέχνες (Τέχνες, Ιστορία της Τέχνης, Ερμηνευτικές Τέχνες, Μουσική) ○ Άλλες Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Πεδία εκπαίδευσης & κατάρτισης και παραδείγματα συναφών αντικειμένων, σύμφωνα με τη Διεθνή Τυποποιημένη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης ISCED 2013

<https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>

Πεδίο	Περιγραφή	Παραδείγματα
1	Εκπαίδευση	Νηπιαγωγοί, Δάσκαλοι
2	Τέχνες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες	Καλές Τέχνες, Μουσική, Θεολογία, Ιστορία, Αρχαιολογία, Φιλοσοφία, Φιλολογία
3	Κοινωνικές Επιστήμες, Δημοσιογραφία και Ενημέρωση	Οικονομικά, Πολιτικές Επιστήμες, Ψυχολογία, Κοινωνιολογία, Δημοσιογραφία, Βιβλιοθηκονομία
4	Διοίκηση Επιχειρήσεων και Νομική	Λογιστική, Φορολογία, Χρηματοοικονομικά, Τραπεζική, Ασφαλιστική, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Marketing, Διαφήμιση, Νομική
5	Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά και Στατιστική	Βιολογία, Βιοχημεία, Περιβαλλοντικές Επιστήμες, Χημεία, Φυσική, Μαθηματικά, Στατιστική
6	Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Σχεδιασμός και Διαχείριση Βάσεων Δεδομένων και Δικτύων, Ανάπτυξη Λογισμικού και Εφαρμογών
7	Μηχανική και Κατασκευές	Χημικοί Μηχανικοί, Μηχανικοί Περιβάλλοντος, Πολιτικοί Μηχανικοί, Αρχιτέκτονες Μηχανικοί, Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, Μηχανικοί Μεταλλείων, Μηχανικοί Υπολογιστών
8	Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία, Κτηνιατρική	Φυτική και Κτηνοτροφική Παραγωγή, Κηπουρική, Δασοκομία, Αλιεία, Κτηνιατρική
9	Επιστήμες Υγείας	Ιατρική, Οδοντιατρική, Φαρμακευτική, Νοσηλευτική
10	Παροχή Υπηρεσιών (π.χ. κ.λπ.).	Υπηρεσίες Ομορφιάς, Υπηρεσίες Καταλύματος-Εστίασης, Υπηρεσίες Ασφαλείας, Υπηρεσίες Μεταφορών

